

Eutanatialain
sijasta kehitettävä
saattohoitoa s.7

Seminaari avioliiton
kauneudesta s.12

Ekumenian rintamalla
tapahtuu s.4 ja s.20

**Paavi Franciscus:
Pyhät, Jumalan
valon välittäjät
s.6**

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No.11 • 10.11.2017

**Anastasia
– Mannerheimin
katolinen tytär s.8**

Pääkirjoitus

Malti on valttia

Yksi hienoimpia asioita katolisuudessa on – sen keskeisen, hengellisen, ulottuvuuden lisäksi – sen maltillisuus. Joku voi olla tästä eri mieltä, mutta saanen kuitenkin yrittää perustella väitettäni.

Katolinen usko on maltillinen, koska se ei hypi suuntaan eikä toiseen hetken kuohahduksissa, ei isoissa asioissa eikä pienissä. Vaikka yhteiskunnalliset olosuhteet ja poliittiset ja moraaliset kannat vaihtuvat, eivät ne vaikuta juurikaan katolisen kirkon elämään. Tai vaikuttavat siihen tietoenkin, jos ja kun kirkon pitää kulloinkin muuttuneessa tilanteessa uudella tavalla esitellä uskonsa, jotta sen viesti olisi ymmärrettävä ja se pystyisi ylläpitämään keskusteluyhteyttä muuhun maailmaan. Vaikuttavat siis, mutta eivät muuta. Kirkko puolustaa realistista ja kokonaisvaltaista näkemystä ihmisestä ja maailmasta.

Kaiken ailahtelevuuden ja kaikenlaisten poliittisten asetelmien keskellä kirkon ääni on viime kädessä tolkun ääni. Se ei lähde liikkeelle jostakin teoreettisesta rakennelmasta vaan konkreettisesti tilanteesta, jossa jokainen ihminen otetaan vakavasti. Jokainen ihminen, koska jokainen meistä on yhtä arvokas. Jokainen ihminen, koska on kyse hänen elämästään ja hänen tulevaisuudestaan, hänen ongelmistaan ja haasteistaan, toiveistaan ja haaveistaan. Jokainen hetki on vain pienen pieni pikseli elämämme kuvaruudussa mutta samalla myös suuren suuri mahdollisuus iankaikkista päämäärämme ajatellen.

Katolinen usko on myös turvallinen selkäranka jokaiselle kirkon jäsenelle. Mitä ikinä elämässämme tapahtuukin, kirkon usko ja yhteisö kannattaa meitä, jos vain annamme. Turhaan emme jokaisessa messussa kuule rukousta: *Älä katso syntejämme vaan kirkkosi uskoa*. Kirkko on kärsivällinen, koska Jumala on kärsivällinen, eikä kirkko hämmästy ja kauhistu oikeastaan mistään, sillä mikään ei ole sille ennenkuulumatonta. Se syleilee syntistä ja tarjoaa mahdollisuuden todelliseen anteeksiantoon ja laupeuden kokemukseen.

Mutta kyllä, kirkko on myös peräänantamaton, sinnikäs ja taipumaton. Silloin, kun kyse on Jumalan tahdosta ja ihmisen arvokkuudesta, perimmäisistä, luovuttamattomista arvoista, totuudesta, joka koskee ihmistä ja hänen pelastustaan, kirkko pysyy lujana uskossaan. Joitakin se ärsyttää, jotkut sitä kavahtavat, mutta niin se vain on. Siksi kirkko ei voi koskaan täysin mukautua maailmaan, vaan se on aina jollakin tavalla ulkopuolinen. Sen voima tulee todellisuudesta, joka on tämän käsinkosketeltavan maailmamme ulko- ja yläpuolella. Ja juuri tuo todellisuus, Jumalan todellisuus, antaa rauhan sydämiimme kaikissa myrskyissä. Siinä on todellinen valttikorttimme.

M. Tervaportti

Tämän lehden ilmestyessä on painosta jo tulossa yleismaailmallisen kirkon nuorisokatekismus *Youcat* ja painoon jo mennyt *Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja*. Ne valaisevat kumpikin omalla tavallaan katolista maailmankuvaa. Suosittelen lämpimästi.

Ajankohtaista

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko Suomessa
Pankkitili:
FI78 1014 3000 2374 91
NDEAFIHH
Viitenumero: 90010
Lisätietoja: katolinen.fi

Jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista, mutta koska katolisella kirkolla ei ole oikeutta kerätä jäsenmaksua valtionverotuksen yhteydessä, sen maksaminen, samoin kuin seurakunnan tukeminen ja Fides-lehden vuosikerran maksaminen, on erittäin tarpeellista koko hiippakunnan ja seurakuntien toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Membership fee of the Diocese

Receiver:
Katolinen kirkko Suomessa
Bank account:
FI78 1014 3000 2374 91
NDEAFIHH
Reference number: 90010
More information:
katolinen.fi

The paying of the membership fee is not obligatory, but – as the Catholic Church in Finland has not got the right to collect the so called church tax through the state – paying it as well as supporting the parish and the Diocesan Magazine Fides are very important for sustaining and developing the activities of the parishes and the whole Diocese.

Seurakuntien tilinumerot avustuksia varten

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta FI61 1014 3000 2118 01 (viitenumero 1009)
Pyhän Marian seurakunta FI65 1023 3000 2047 89 tai FI26 8000 1301 2416 19 (viitenumero 40633)
Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta FI40 1547 3000 0005 98 (viitenumero 2150)
Pyhän Olavin seurakunta FI6510453000112143
Pyhän ristin seurakunta FI08 2236 1800 0045 66
Pyhän Ursulan seurakunta FI91 8000 1501 8884 41
Nasaretin pyhän perheen seurakunta FI 65 80001470 2353 84
Pyhän Joosefin seurakunta FI86 8000 1801 5788 58

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakuntaneuvosto

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakuntaneuvoston vaaleissa asettui ehdolle yhdeksän henkilöä:

Bucyana Fortunée, Dziok Waldemar, Ishak Vale, Kankare Pertti, Rindell Rauno, Snäll Joanna, Tran Nhi, Valkeameri Lemmiki, Valtavaara-Luoma Eeva-Maija.

Koska ehdokkaita oli vain yhdeksän, on kirkkoherra päättänyt nimittää kaikki ehdolle asettuneet seurakuntaneuvoston jäseniksi, sekä birgittalaisisarten edustajan (sisar Dia).

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakuntaneuvoston vaalitoimikunta

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2017
80. vuosikerta

Päätöimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

nro	dl	ilmesty
12	27.11.	8.12.
2018:		
1	1.1.	12.1.
2	29.1.	9.2.
3	26.2.	9.3.
4	2.4.	13.4.
5	30.4.	11.5.
6-7	28.5.	8.6.
8	30.7.	10.8.
9	3.9.	14.9.
10	1.10.	12.10.
11	29.10.	9.11.
12	3.12.	14.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2017 vuosikerran hinta 39 e, ulkomaille 44 e. / Utkommer med 12 nummer årligen. 2017: prenumeration 39 e, till utlandet 44 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset ja ilmoitukset / Addressförändringar och annonser
info@katolinen.fi

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Suomalainen luterilais-katolinen dialogiraportti julkaistiin
Suomen Ekumeeninen Neuvosto 100 vuotta
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Pyhät, Jumalan valon välittäjät –
Paavin Angelus kaikkien pyhien
juhlapyhänä
- 7 Eutanasia lain sijasta kehitettävä
saattohoitoa
Eutanasian laillistamisen seurauksia
muissa maissa
- 8 Anastasie – Mannerheimin
katolinen tytär – OSA 1
"Vanhemmasta, Anastasiasta, tuli
englantilainen nunna"
- 10 Katolisen kirkon vaiheita itsenäisessä
Suomessa – OSA 10
- 12 Seminaari avioliiton kauneudesta
- 14 Caritas-kuulumisia
- 15 De teologala dygderna – Hoppet
Kirja-arvosteluja
- 16 I stället för en eutanasilag behöver
vi bättre vård i livets slutskede
- 17 Ilmoituksia
- 18 Seurakunnat ja ohjelmat
- 20 Yhteinen julkilausuma reformaation
yhteisen muistovuoden päättyessä

Kannen kuva: Anastasie Mannerheim. Museovirasto.

Uutisia ja ajankohtaista

Uusi pappienneuvosto aloitti

Keskiviikkona 18.10.2017 hiippakuntamme uusi pappienneuvosto kokoontui piispantalo. Piispan johdattaman rukoushetken jälkeen alkoi varsinainen kokous. Uuden kokoonpanon jäsenet valitsivat yleisvikaari Raimo Goyarrolan varapuheenjohtajaksi ja piispa nimitti veli Gabriel Salmelan sihteeriksi. Kokouksessa keskusteltiin sakramenttien valmistamisesta ja jakamisesta uskovien hengellisen elämän hyödyksi. Pappienneuvosto kokoontuu seuraavan kerran keväällä.

KATT

Pyhän ristin seurakunta 60 vuotta

Pyhän ristin kirkossa ja seurakuntasalissa vietettiin 22.10.2017 seurakunnan 60-vuotisjuhlaa. Juhlamessun vietti piispa Teemu Sippo SCJ muiden pappien avustamana.

Juhlamessussa piispa myös jakoi diplomien syntävistä opinnoista seurakunnan kolmelle uskonopettajalle Anu Kivistölle, Katri Malmille ja Mari Malmille.

Messin jälkeen juhla jatkui seurakuntasalissa. Samalla sanottiin jäähyväiset kahdelle Kaleimman veren sisarelle, sisar Monicalle ja sisar Theresalle, jotka vuosikymmenien jälkeen jättivät seurakunnan ja palasivat kotimaahansa Yhdysvaltoihin.

KATT

Ordo ja osoitekalenteri 2018

Kirkkovuoden 2017-2018 Ordo valmistuu marraskuun lopussa. Ennakkotilaukset Katoliseen tiedotuskeskukseen.

Päivitykset ja korjaukset seuraavan vuoden Hiippakunnan osoitekalenteria varten pitää toimittaa sähköpostitse Katoliseen tiedotuskeskukseen 8.12. mennessä: info@katolinen.fi. Tämä

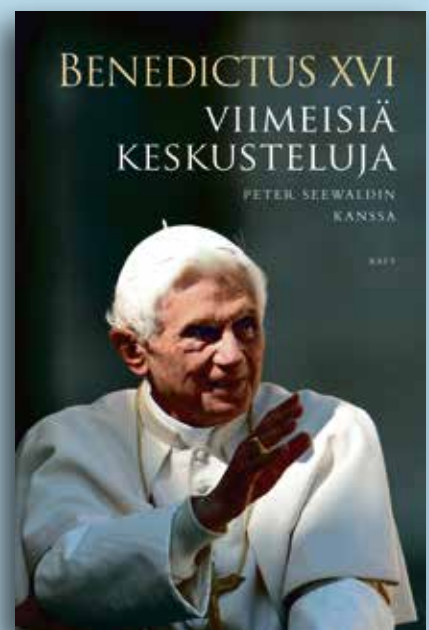
koskee kaikkia seurakuntia, sääntökuntia ja järjestöjä, joiden tietoja kalenterissa on. Pyydämme huomioimaan, että korjaukset tehdään painetun kalenterin tietoihin, ei mahdollisiin jo internetissä näkyviin muutoksiin.

KATT

Benedictus XVI VIIMEISIÄ KESKUSTELUJA

Peter Seewaldin haastattelukirjassa emerituspaavi Benedictus XVI kertoo ensimmäistä kertaa eroamistaan edeltäneistä vaikeista hetkistä. Hän vastaa myös lukuisiin kysymyksiin julkisesta ja yksityisestä elämästään, työstään ja elämänvaiheistaan. *Viimeisiä keskusteluja* käy läpi henkilökohtaisia muistoja Joseph Ratzingerin lapsuusvuosista alkaen; hän kertoo yliopistourasta, teologikollegoista, Vatikaanin II kirkolliskokouksesta, piispuudesta, työstä Uskonopin kongregaatiossa ja lopulta kahdeksasta vuodesta paavina. Samalla kirja sisältää syvällisiä sanoja kristinuskon ja kirkon tulevaisuudesta.

KATT, 256 sivua. Hinta 25,-

katolinenkirjakauppa.net

Ajankohtaista

Suomalainen luterilais-katolinen dialogiraportti julkaistiin

Suomalaisen luterilais-katolisen dialogikomission raportti "Communion in Growth. Declaration on the Church, Eucharist, and Ministry" (Kasvavaa yhteyttä. Julistus kirkosta, eukaristiasta ja virasta) julkistettiin 30. lokakuuta 2017.

Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa pidetyssä julkistamistilaisuudessa puhuivat dialogiryhmän katolinen puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo SCJ, ja luterilainen puheenjohtaja, piispa Simo Peura; he luovuttivat raportin arkkipiispa Kari Mäkiselle.

Marraskuun lopussa piispa Sippo ja piispa Peura luovuttavat raportin Genevessä Luterilaisen maailmanliiton edustajille; tammikuussa 2018 raportti luovutetaan paavi Franciscukselle pyhän Henrikin päivän ekumeenisen pyhiinvaelluksen yhteydessä. Julkaistu raportti (167 s.) on englanninkielinen, joten se palvelee myös kansainvälistä keskustelua. Suomen- ja saksankieliset käännökset ovat valmisteilla.

Dialogikomissio kävi oppikeskustelua vuosina 2014-2017. Katoliset jäsenet olivat piispan lisäksi isät Jan Aarts SCJ, Raimo Goyarrola, Anders Hamberg ja Toan Tri Nguyen, ja neuvonantajina toimivat mons. Matthias Türk (Paavillinen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvosto) ja prof. Wolfgang Thönissen (Paderborn) sekä isä Augustinus Sander OSB (Maria Laach). Luterilaiset edus-

tajat olivat piispa Peuran lisäksi Tiina Huhtanen, Ilmari Karimies, Tomi Karttunen (siht.), Virpi Mäkinen ja Olli-Pekka Vainio sekä neuvonantajana piispa Jari Jolkkonen.

Komission työn taustalla luonnollisesti on kansainvälinen dialogi luterilais-katolinen dialogi (jonka merkittävimpiä saavutuksia on Yhteinen julistus vanhurskauttamisopista, 1999) ja suomalais-ruotsalainen dialogi (Vanhurskauttamisen kirkon elämässä, 2010). Nyt käydyt dialogin aiheesta aloitteen antoi kardi-

naali Koch Suomen-vierailullaan 2015: luterilaisten ja katolilaisten tulisi laatia yhteinen julistus kirkosta, eukaristiasta ja virasta vanhurskauttamisoppia käsittelevän julistuksen tapaan. Tämä raportti ei kuitenkaan ole vielä uusi yhteinen julistus, vaan sen pohjatyö (Peura).

Raportissa pyritään ilmaisemaan "sovitettu yksimielisyys" käsityksissä kirkosta, ehtoollisesta ja virasta: esitetään se, mistä kirkoilla on yhteinen näkemys, ja se, mistä edelleen on näkemyseroja; arvioidaan sitä, ovatko nuo erot vielä luon-

Julkistamistilaisuudessa puhuivat dialogiryhmän katolinen puheenjohtaja piispa Teemu Sippo SCJ ja luterilainen puheenjohtaja piispa Simo Peura, jotka luovuttivat raportin arkkipiispa Kari Mäkiselle (vas.). Oikealla komission sihteeri Tomi Karttunen.

teeltaan kirkkoja jakavia ja sitä, mikä edellyttää jatkotyöskentelyä, jotta eteneminen kohti täyttä ykseyttä olisi mahdollista. Esimerkiksi kysymyksessä ehtoollisaineiden muuttumisesta "näkemysero oli odotettua pienempi"; vaativin aihe oli kysymys ordinoitusta virasta.

Raportti löytyy pdf-muodossa luterilaisen kirkon sivulta (sakasti.evl.fi).

KATT

Suomen Ekumeeninen Neuvosto 100 vuotta

Suomen Ekumeeninen Neuvosto juhlisti sataa vuotta suomalaista ekumeniaa Helsingissä sunnuntaina 15.10 – juhlan merkeissä pidettiin myös SEN:n syyskokous maanantaina 16.10.

Vuonna 1917 professori Arthur Hjelt käynnisti Ruotsin arkkipiispa Nathan Söderblomin innoittamana 1917 World Alliance -liikkeen suomalaisen kansallistoimikunnan toiminnan; vuodesta 1933 tuon toimikunnan nimi oli Suomen Yleiskirkollinen Toimikunta ja vuodesta 1963 Suomen Ekumeeninen Neuvosto. Vuonna 1971 SEN sai ensimmäisen päätoimisen pääsihteerin ja oman toimiston. Suomen ekumeeninen neuvosto on kansallisena neuvostona yksi maailman vanhimpia.

SEN:n juhlapäivä alkoi klo 10 ekumeenisella radiojumalanpalveluksella Helsingin tuomiokirkossa. Mukana oli eri kirkkojen jäseniä, katolisesta kirkosta rukouksia lukivat piispa Teemu Sippo SCJ ja veli Gabriel Salmela OP. Saarnan piti SEN:n nykyinen puheenjohtaja, arkkipiispa Kari Mäkinen. Tekstinä oli ev.-lut. kirkon kirkkovuoden mukaan

Mark. 12:28-34, rakkauden kaksoiskäsikä. "Se mikä meitä syvimmin yhdistää, ei ole yhteinen uskonymmärrys, ei yhteinen rakkauden työ. Syvimmin meitä yhdistää suostuminen rakkauden tarvitteiksi ja vastaanottajiksi." Myös musiikki jumalanpalveluksen musiikki oli ekumeenista, mukana olivat Akateeminen Laulu, Pyhän Andreaan kuoro ja Tempelin Soittokunta (Pelastusarmeija).

Klo 11 juhla jatkui Tuomiokirkon kryptan kirkkokahveilla, joille osallistui satoja ekumeenisissa liikkeessä pitkäaika mukana olleita. Kirkkojen maailmanneuvoston tervehdyksen juhlaan toi apulaispääsihteeri, professori Ioan Sau-

ca, ja puheen piti piispa Irja Askola. Tilaisuudessa jaettiin Ekumeeninen teko 2017 -tunnustus Ilomantsin ortodoksiselle seurakunnalle ja Turun Martinseurakunnalle "vuosikymmenet jatkuneesta ystävyysseurakuntatoiminnasta" ja luovutettiin myös SEN:n juhluvuoden stipendi Mika K. T. Pajuselle ja Miika Aholalle (kolmas stipendin saaja Sari Wagner ei päässyt paikalle). Musiikkia esittivät mm. Jukka ja Tove Leppilampi sekä SEN:n entinen pääsihteeri Jan Edström.

Juhlalounaalla klo 14 Hotelli Arthurin juhlasalissa oli mukana piispoja, SEN:n yhteistyötahojen edustajia ja monin tavoin vuosein mittaan SEN:n työssä mukana olleita. Avaussanat lausuiivat SEN:n pääsihteeri Mari-Anna Auvinen ja arkkipiispa Kari Mäkinen. Kirkkojen maailmanneuvoston tervehdyksen toi professori Ioan Sauca ja Pohjoismaiden ekumeenisten neuvostojen puolesta Norges Kristne Rådin pääsihteeri Knut Refsdal (Norges Kristne Råd on Suomen Ekumeenisen Neuvostoon verrattuna nuori, vasta 25-vuotias...) Päättösanoina piispa Teemu Sippo SCJ ilmaisi kiittolisuutensa "siitä, että SEN tekee niin pal-

jon hyvää työtä".

Illalla klo 19 oli vielä kiiteltu juhla-konsertti "Musiiikki ei tunne rajoja" Uspenskin katedraalissa. Risto Nordellin juontamassa konsertissa esiintyivät Lep-pävaaran kirkon kamarikuoro (lut.), Saalem-kuoro (hell.) ja Efrosini-kuoro (ort.).

SEN:n satavuotisjuhluvuoden julkaisu ilmestyi Kotimaa-lehden liitteenä 5.10.2017 ja on luettavissa SEN:n kotisivulla. Lehdessä piispa Teemu Sippo toteaa ekumeenisesta toiminnasta:

"... Silloin tällöin kyselen kumpi on ekumeniassa tärkeämpää: henkilökohtainen kontakti vai asiapohjainen keskustelu ja toiminta? Ovatko tärkeämpiä kirkkojen edustajien kokoukset vai ruohonjuuritason ekumenia? Kaikilla näillä on oma paikkansa ekumeniassa. Ei ole toista ilman toista. Ekumeniassa totuus ja rakkaus kuuluvat yhteen. Ilman totuuden etsimistä rakkaus muodostuu epämääräiseksi harhailuksi ja totuus ilman rakkautta voi olla kuin korvapuusti toiselle. Ekumenia voi toteutua vain totuudessa ja rakkaudessa. Esikuvana tästä on itse Jeesus."

Katri Tenhunen

Sunnuntait ja juhlapyhät

12.11. kirkkovuoden 32. sunnuntai (IV)

1L Viis. 6:12-16
Ps. 63:2; 3-4, 5-6, 7-8. - 2b
2L 1. Tess. 4:13-18
Ev. Matt. 25:1-13

19.11. kirkkovuoden 33. sunnuntai (I)

1L Sananl. 31:10-13, 19-20, 30-31
Ps. 128:1-2, 3, 4-5. - 1a
2L 1. Tess. 5:1-6
Ev. Matt. 25:14-30 tai
Ev. Matt. 25:14-15, 19-20

26.11. kirkkovuoden 34. sunnuntai (II) KRISTUS, KAIKKEUDEN KUNINGAS, juhlapyhä

1L Hes. 34:11-12, 15-17
Ps. 23:1-2a, 2b-3, 5, 6. - 1
2L 1. Kor. 15:20-26, 28
Ev. Matt. 25:31-46

30.11. torstai, pyhä apostoli Andreas, juhla

1L Room. 10:9-18
Ps. 19:2-3, 4-5. - 5a
Ev. Matt. 4:18-22

Kirkkovuosi 2017-2018
Sunnuntaiden tekstit: vuosi B
Arkipäivien tekstit: II

3.12. adventin 1. sunnuntai (I)

1L Jes. 63:16b-17, 19b, 64:3-7
Ps. 80:2ac+3b, 15-16, 18-19. - 4
2L 1. Kor. 1:3-9
Ev. Mark. 13:33-37

8.12. perjantai, AUTUAAN NEITSYT MARIAN PERISYNNITÖN SIKIÄMINEN, juhlapyhä

1L 1. Moos. 3:9-15, 20
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4, 5-6. - 1a
2L Ef. 1:3-6, 11-12
Ev. Luuk. 1:26-38

10.12. adventin 2. sunnuntai (II)

1L Jes. 40:1-5, 9-11
Ps. 85:9ab+10, 11-12, 13-14. - 8
2L 2. Piet. 3:8-14
Ev. Mark. 1:1-8

Rukous

Herra, sinuun minä turvaan.

Älä milloinkaan hylkää minua.

Sinä olet minun toivoni, Herra,

Herra, minun turvani nuoruudesta asti.

Syntymästäni saakka olet ollut tukeni,
siitä saakka kun kohdusta minut päästit.

Älä hylkää minua nyt vanhuuden päivinä,
älä jätä, kun voimani uupuvat.

Jumala, sinä olit opastajani

jo kun olin nuori,

ja tähän päivään asti

olen saanut kertoa ihmeistäsi.

Psalmita 71

Piispan kalenteri

- 6.-14.11. Ekumeeninen pyhiinvaellus Italiassa
19.11. Nuorten vahvistuksen sakramentti Joensuussa
26.11. Nuorten vahvistuksen sakramentti Jyväskylässä
27.-28.11. Vierailu Luterilaisessa Maailmanliitossa Genevessä
2.12. Ekumeeninen Kristus-päivä Turussa
4.12. Sivistys 100 juhlaseminaari Helsingissä

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Marraskuun 2017 rukouksen apostolaatin palsta

Aasia on maapallon suurin maanosa niin väestöltään kuin pinta-alaltaan. Sen pinta-ala on noin 44 miljoonaa neliökilometriä, mikä tarkoittaa 29,4 % maapallon maapinta-alasta ja 8,6 % kokonaispinta-alasta. Aasiassa asuu vähän alle neljä miljardia ihmistä eli yli 60 % maailman väestöstä.

Kaikki laajimmalle levinneet uskonnot ovat syntyneet Aasiassa. Lähi-idästä ovat peräisin juutalaisuus, kristinusko ja islam, joista viimeksi mainittu on nykyisin Aasiassa laajimmalle levinnyt. Keski- ja Itä-Aasian valtauskontoja ovat buddhalaisuus ja hindulaisuus. Kiinan ja Intian vanhojen filosofien perinteiden pohjalta on kehittynyt useita uskontoja tai uskontoon rinnastettavia suuntauksia.

Kristinusko syntyi Aasiassa, mutta nyt kristityt siellä ovat vähemmistö. Kristittyjen määrä on noin 321,8 miljoonaa (8,5 prosenttia). Enemmistönä väestöstä kristityt ovat vain seitsemässä maassa (Kypros, Itä-Timor, Filippiinit, Armenia, Georgia, Libanon ja Venäjän aasialainen alue). Kahdeksassa maassa kristityt ovat huomattava vähemmistö, 10-41 prosenttia (esim. Etelä-Korea, Vietnam), ja muissa 35 maassa kristittyjä on alle 10 prosenttia. Aasian kristityt ovat kuitenkin jakautuneempia kuin muissa maanosissa. Noin 110,5 miljoonaa (3%) heistä kuuluu katoliseen kirkkoon. Nykyään Aasian katolisessa kirkossa on yhä enemmän kotimaisia pappeja ja sääntökuntakutsuja. Valitettavasti kristittyjä Aasiassa myös usein vainotaan. Pohjois-Koreassa, Syyriassa, Irakissa, Kiinassa ja viime aikoina yhä enemmän Pakistanissa ja Intiassa kuolee paljon sisariamme ja veljiämme Kristuksessa. Tämä koskettaa meitä erityisesti, koska seurakunnissamme on paljon aasialaisia, jotka ovat pysyvästi löytäneet kodin Suomesta.

”Kaikkivaltias Jumala, sinä olet valinnut monista Aasian maista ihmisiä, jotka ovat valmiita seuraamaan sinua. Auta heitä niin, että heidän elämänsä antama todistus osoittaisi toisille tie sinun yhteyteesi. Rukoilemme, että Aasia hartaasti etsisi sinua ja seuraisi ääntäsi. Pyydämme, että evankeliumin siemenet syvästi juurtuisivat näiden kansojen tietoisuuteen ja toisivat mukanaan hyvän sadon. Aamen.”

Kaikki aasialaiset Jumalan pyhät, rukoilkaa puolestamme.

isä Stanislaw Zawilowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Marraskuu – Lähetystyö

- Rukoilkaamme Aasian kristittyjen puolesta, että he sanoillaan ja teoillaan evankeliumista todistaen edistäisivät vuoropuhelua, rauhaa ja yhteisymmärrystä varsinkin niiden kanssa, jotka kuuluvat toisiin uskontoihin.

November – Evangelisationen

- Att Asiens kristna, genom att vittna om evangeliet i ord och handling, ska verka för dialog, fred och ömsesidig förståelse, särskilt mellan dem som tillhör olika religioner.

Joulukuu – Yleinen

- Rukoilkaamme vanhusten puolesta, niin että he perheidensä ja kristillisten yhteisöittensä tukemina antaisivat viisauttaan ja kokemustaan käyttöön uskon välittämisessä ja uusien sukupolvien opettamisessa.

December – Universell

- Att våra äldre med stöd från sina familjer och församlingar, genom sin vishet och erfarenhet kan bidra till att tron ges vidare till nya generationer.

Pyhät, Jumalan valon välittäjät

Paavin Angelus kaikkien pyhien juhlapyhänä, 1. marraskuuta 2017

Kaikkien pyhien juhlapyhä on "meidän" juhlamme: ei siksi, että olisimme hyviä, vaan siksi, että Jumalan pyhyys on koskettanut elämäämme. Pyhät eivät ole täydellisiä malleja, vaan ihmisiä, jotka Jumala on läpäissyt. Voimme verrata heitä kirkkojen lasimaalauksiin, joista valo käy sisään eri värisävyin. Pyhät ovat veljiämme ja sisariamme, jotka ovat ottaneet vastaan Jumalan valon sydämiinsä ja välittäneet sen maailmalle, kukin oman "sävyinsä" mukaisesti. Mutta he kaikki ovat olleet läpinäkyviä, he ovat taistelleet poistaakseen synnin tahrat ja pimeyden, jotta Jumalan lempeä valo pääsee läpi. Tämä on elämän päämäärä: välittää edelleen Jumalan valo. Se on myös meidän elämämme päämäärä.

Tänään evankeliumissa Jeesus kääntyy omiensa puoleen, kaikkien meidän puoleen, sanoen meitä "autuaiksi" (Matt. 5:3). Tällä sanalla hän aloittaa julistuksensa, joka on "evankeliumi", hyvä sanoma, koska se on tie onnellisuuteen. Se, joka on Jeesuksen kanssa, on autuas, onnellinen. Onnellisuus ei ole jonkin omistamista tai joksikuksi tukemista, vaan todellinen onnellisuus on Herran kanssa olemista ja elämistä rakkauten vuoksi. Uskotteko tämän? Meidän on kuljettava eteenpäin uskoaksemme tähän. Onnellisen elämän aineksia ovat autuaaksijulistukset: autuaita ovat yksinkertaiset, nöyrät, jotka antavat sijan Jumalalle, jotka osaavat itkeä toisten vuoksi ja omien virheidensä vuoksi, pysyvät lempeinä, taistelevat oikeudenmukaisuuden puolesta, ovat armahtavaisia kaikkia kohtaan, varjelevat

sydämen puhtautta, toimivat aina rauhan puolesta ja pysyvät iloisina, eivät vihaa ketään ja kärsiessäänkin vastaavat pahaan hyvällä.

Niitä ovat autuaaksijulistukset. Ne eivät vaadi näyttäviä eleitä, ne eivät ole superihmisiä varten, vaan jokapäiväisissä koettelemuksissa ja vaivoissa eläviä ihmisiä varten, meitä varten. Sellaisia ovat pyhät: kuten kaikki, hekin hengittävät maailman pahuuden saastuttamaa ilmaa, mutta matkalla he eivät koskaan mene-

tä näkyvistä Jeesuksen osoittamaa tietä, autuaaksijulistusten osoittamaa tietä; autuaaksijulistukset ovat ikään kuin kristillisen elämän kartta. Tänään on niiden juhla, jotka ovat saavuttaneet tuon kartan osoittaman päämäärän: ei vain kalenterissa mainittujen pyhien, vaan lukemattomien "naapurien", veljien ja sisarten, jotka ehkä olemme kohdanneet ja tavanneet. Tänään on perheen juhla, lukemattomien yksinkertaisten kätkeytyneiden ihmisten, jotka todellisuudessa auttavat Jumalaa viemään

maailmaa eteenpäin. Ja heitä on paljon tänäänkin! Heitä on paljon. Kiitos näille tuntemattomille veljille ja sisarille, jotka auttavat Jumalaa tuomaan maailmaa eteenpäin ja elävät keskuudessamme!

Ennen kaikkea, kuten ensimmäinen autuaaksijulistus sanoo, autuaita ovat "hengessään köyhät" (Matt. 5:3). Mitä se tarkoittaa? Sitä, että he eivät elä menestyksen, vallan ja rahan tähden; he tietävät, että joka kokoaa aarteita itselleen, ei rikastu Jumalan edessä (vrt. Luuk. 12:21). Sen sijaan he uskovat, että Herra on elämän aarre ja lähimmäisenrakkaus ainoa todellinen ansion lähde. Joskus olemme tyytymättömiä, koska meiltä puuttuu jotakin, tai huolissamme, jos meitä ei oteta huomioon niin kuin tahtoisimme. Muistakaamme, että tässä ei ole meidän autuutemme, vaan Herrassa ja rakkautensa: vain hänen kanssaan, vain rakastaen eletään autuaina.

Lopuksi haluan lainata toista autuaaksijulistusta, joka ei löydy evankeliumista, vaan Raamatun loppupuolelta. Se puhuu elämän lopusta: "Autuaita ne, jotka kuolevat Herran omina" (Ilm. 14:13). Huomenna meitä kutsutaan saattamaan rukoiksillamme vainajiamme, jotta he aina nauttivat Herran iloa. Muistakaamme kiitollisina rakkaitamme ja rukoilkaamme heidän puolestaan.

Jumalanäiti, pyhien kuningatar ja taivaan portti, rukoilkoon pyhyiden tiemme puolesta ja rakkaittemme puolesta, jotka ovat kulkeneet ennen meitä ja jo siirtyneet kohti taivaallista isänmaata.

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti autamaan taloudellisesti. Meillä ei päänvastooin kuin kansankirkollamme ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla. / Hiippakunnan talousneuvosto

Kom ihåg stiftet i ert testamente

Antalet katoliker i stiftet har mångdubblats och församlingarna har blivit allt mer internationella under de senaste åren. Detta är givetvis en rikedom, men också en betydande finansiell kostnad. Stiftet redovisar ett ekonomiskt underskott. Vi ber er alla att be för stiftet, men också att helt konkret ekonomiskt stöda stiftet. I motsats till våra folkkyrkor har vi inte rätt att insamla kyrkoskatt. Ett utmärkt sätt att stöda stiftet är att beakta det då man uppgör sitt testamente. / Stiftets ekonomiråd

Remember the Diocese in your will

The number of Catholics in our parishes has grown significantly. We are a very multinational Diocese. This is a great richness, but it also implies significant costs. Our Diocese operates at an annual financial loss. We ask everybody to pray for the diocese, but also to support it financially. We do not have the privilege of collecting a church tax, as the Lutheran and Orthodox churches have. A very good way of supporting the Diocese is to remember it in your last will and testament. / The Finance Committee of the Diocese

Artikkeleita

Eutanacialain sijasta kehitettävä saattohoitoa

Piispa Teemu Sippo SCJ on yhdessä metropoliitta Elian (ort.), piispa Seppo Häkkisen (lut.) ja toiminnanjohtaja Esko Matikaisen (helluntaikirkko) kanssa allekirjoittanut seuraavan kannanoton eutanacialainsäädännöstä.

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta keskustelelee tämän syksyn aikana kansalaisaloitetta, jonka tavoitteena on saada Suomeen eutanacialaki.

Asia on monisäikeinen ja eettisesti vaikea. On ymmärrettävää, että jotkut henkilöt, jotka ovat joutuneet seuraamaan läheisensä sietämätöntä tuskaa, voivat nähdä eutanacialain ratkaisuna.

Me allekirjoittajat haluamme kristillisten kirkkojen edustajina tuoda esille näkökohtia, joita pidämme tärkeinä, kun eduskunta on tärkeän ratkaisun edessä.

Ihmisen elämä on arvokas alusta lähtien kuolemaan asti. Emme voi arvottaa elämää sen pituuden eikä laadun mukaan; jokainen elämä on Jumalan lahja. Jokaisen ihmisen tulee saada tarvitsemansa hoito elämän päätösvaiheessa. Joskus on armollisempaa tehdä päätös hoidon lopettamisesta kuin sen jatkamisesta. Lääketieteen nopea kehittyminen tekee rajan tunnistamisen entistä vaikeammaksi.

On vakavasti pohdittava, onko eutanasia oikea vastaus sietämättömään kärsimykseen. Arkkiaatri Risto Pelkosen mukaan eutanasia ei ratkaise kärsimyk-

sen ongelmaa vaan luo uusia. Kenelle elämän lopettaminen tulee delegoida? Kuinka eutanacialain toteuttamisen ehdot voidaan rajata? Kuinka raskaan taakan kantaa lääkäri, jonka vastuulla on ihmisen elämän päättäminen?

Eutanacialain laillistaminen Suomessa voi aiheuttaa samankaltaisia ongelmia kuin Hollannissa ja Belgiassa, joissa käytäntö on eettisesti saanut aikaan yhä enemmän vahinkoa. Eutanacialain salliminen hämärtää käsityksen ihmisestä ja kertoo välinpitämättömyydestä ihmisen arvokkuutta kohtaan. Se on vaarallinen suunta, johon lainsäädännössä ei tule lähteä.

Ihmisen viimeisessä vaiheessa voidaan käyttää ns. palliatiivista sedatiota. Se tarkoittaa potilaan unen kaltais-

seen tilaan vaivuttamista, kun sietämätöntä kärsimystä ja kipua ei kyetä enää lievittämään muilla olemassa olevilla hoitomuodoilla.

Mielestämme eutanacialakia ei tarvita. Tärkeää sen sijaan on saattohoidon kehittäminen ja sen ulottaminen kaikkien saataville. Se on eettisesti ja lääketieteellisesti kestävä ratkaisu elämän loppuvaiheen kärsimykseen.

Metropoliitta Elia,
Suomen ortodoksinen kirkko

Piispa Seppo Häkkinen,
Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Toiminnanjohtaja Esko Matikainen,
Suomen Helluntaikirkko

Piispa Teemu Sippo,
Katolinen kirkko Suomessa

Eutanacialain laillistamisen seurauksia muissa maissa

Yleisvikaari Raimo Goyarrola

Kotimaassamme keskustellaan parhaillaan eutanacialain laillistamisesta. Tässä kirjoituksessani haluaisin kiinnittää huomiota siihen, mitä Suomi voi oppia eutanacialain laillistamisen seurauksista muissa maissa. Muutamaa viikkoa sitten luin lyhyen kirjan, A. Tompson & S. Kuby, *The legalization of euthanasia and assisted suicide* (ADF International, 2017). Siitä käy ilmi, mitä todellakin tapahtuu muun muassa Alankomaissa ja Belgiassa, jossa vuonna 2002 on laillistettu sekä avustettu itsemurha että eutanasia.

Alankomaissa eutanacialaissa todetaan, että "vapaaehtoinen ja hyvin harkittu" pyyntö on tarpeen. Potilaan kärsimyksen tulee olla "kestävää ja sietämätöntä", potilaalle tulee kertoa hänen tilanteestaan, ja lääkärin ja potilaan on oltava vakuuttuneita siitä, että muuta kohtuullista ratkaisua ei ole. Alaikäiset voivat pyytää eutanacialain 12-vuotiaana, tosin 16-vuotiaaksi saakka vanhempien tai huoltajan suostumus on pakollinen.

Kun potilaan elämä lopetetaan hänen pyynnöstään, lääkärit ilmoittavat asiasta alueelliselle tarkastelukomitealle, joka arvioi onko lääkäri toiminut huolellisesti. Vuodesta 2003 lähtien eutanacialain komissio on julkaissut vuosikertomuksen. Vuonna 2016 raportoitii 6091 eutanacialain ja avustettua itsemurhaa, mikä oli 4 % kaikista kuolemista. Nämä numerot eivät sisällä ilmoittamattomia tapauksia. *Lancet*-lehden tutkimuksen mukaan vuosina 1990-2010 Alankomaissa noin 25 % kaikista avustetuista kuolemista jäi ilmoittamatta komitealle.

Viime vuonna 68 % eutanacialain tapauksista koski syöpää sairastavia potilaita, 5 % johtui sydän- ja verisuonitautien, 6, 7% neurologisista häiriöistä, 3,5 % keuhkosairauksista, 2 % dementiaasta, 1 % muista psykiatrisista tiloista, 9,3 % muusta syystä ja 4 % eri geriatrisista oireyhtymistä. Dementiaan liittyvät eutanacialain tapaukset ovat lisääntyneet huomattavasti. Raportissa korostetaan myös lääkäreiden kasvavaa osallistumista ns. "End of Life Clinics" -ohjelmaan, jonka piirissä tehtiin vuonna 2016 400 eutanacialain, neljä kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Näiden klinikoiden eutanacialain tapauksista 33 % koski dementiaapotilaita, 62 % psykiatrisista sairauksista kärsiviä ja 27 % geriatrisista oireyhtymistä kärsiviä ihmisiä.

Belgia laillisti eutanacialain toisena valtiona maailmassa Alankomaiden jälkeen. Helmikuussa 2014 Belgian lainsäätäjät laajensivat lakia sallimalla kärsivien lasten eutanacialain ilman ikärajaa (vanhempien suostumuksella).

Eutanacialain hakevien on oltava tietoi-

sia ja oikeustoimikelpoisia pyytäessään elämänsä lopettamista. Heillä on oltava pysyviä ja sietämättömiä fyysisiä tai henkisiä kärsimyksiä, joita ei voida lievittää. Pyyntö on oltava vapaaehtoinen. Lääkärin on kerrottava potilaille heidän terveydentilastaan ja mahdollisista terapeuttisista hoidoista, kuten palliatiivinen hoito. Lääkärin on myös käytävä asiasta useita keskusteluita potilaan ja toisen lääkärin kanssa.

Eutanacialain suorittamisen jälkeen lääkärin on raportoitava asiasta komissiolle, joka arvioi, onko eutanacialain toteutettu säädettyjen ehtojen ja menettelytapojen mukaisesti. Tarvitessa komissio voi pyytää lääkäriltä lisätietoja ja lähettää asian oikeusviranomaisille. Siitä alkaen kun eutanacialain laillistettiin vuonna 2002, oikeuslaitokseen on kuitenkin viety tutkittavaksi vain yksi tapaus 15 000 tapauksesta.

Komission on laadittava raportti parlamentille kahden vuoden välein. Komissio myöntää, että ilmoittamattomien eutanacialain tapauksien määrä on kasvanut yli 35 %. Sairaudet, joihin vedoten eutanacialain pyydettiin, olivat yleisesti ottaen samoja kuin Alankomaissa. Yksi merkittävä tilastollinen ero on: yli 10 % eutanacialain tapauksista koski erilaisista geriatrisista oireyhtymistä ja dementiaasta kärsiviä. Tässä viimeisessä on merkittävin kasvu. Kuten näistä tilastoista käy ilmi, eutanacialain haetaan yhä useammin henkilöille, jotka eivät ole fyysisesti sairaita. Yhä enemmän eliminoidaan vanhuksia ja mielenterveysongelmista kärsiviä ihmisiä.

Kaikissa maissa, joissa eutanacialain tai avustettu itsemurha tai molemmat on laillistettu, on asetettu määräyksiä väärinkäytösten estämiseksi. Silti näitä määräyksiä ei säännönmukaisesti huomioida

eikä noudateta, ja rikkomuksista harvoin joutuu syyteeseen.

Belgiassa noin 50 % kaikista eutanacialain tapauksista ei ole koskaan virallisesti raportoitu. Eutanacialain tarjotaan nykyään "lääketieteellisenä palveluna", mikä suoraan sanoen on tarkoituksellista ihmisten tappamista tarjoamatta mitään lääketieteellistä hoitoa tai terapeuttisia vaihtoehtoja. Käytännössä eutanacialain ja avustettu itsemurha annetaan potilaille, jotka kärsivät dementiaasta tai psykiatrisista häiriöistä ja myös terveille vanhuksille, jotka eivät enää jaksaa elää.

Kun tarkastellaan kehitystä Belgiassa ja Alankomaissa, eutanacialain kysyntä alun perin rajoittui äärimmäisen fyysisen kärsimyksen tapauksiin. Nopeasti se laajeni ei-äärimmäisen fyysiseen, henkiseen ja psyykkiseen kärsimykseen ja jopa fyysisesti terveiden vanhusien oireista kärsivien tapauksiin (myös esim. yksinäisyydestä tai masennuksesta kärsivät). Tällaisen kehityksen vuoksi näyttää aiheelliselta kysyä, onko eutanacialainpyyntö lopulta tullut velvollisuus niille kärsiville ihmisille jotka eivät halua olla rasite yhteiskunnalle tai perheelle.

Maissa, joissa eutanacialain on laillistettu, eutanacialain tapauksien lukumäärä ja syyt, joiden perusteella eutanacialain pyydetään, ovat lisääntyneet jyrkästi. Myös eutanacialain koskevat oikeudelliset poikkeukset muuttuvat lopulta oikeutuksiksi.

Edellä mainitut esimerkit osoittavat, että pelkkä eutanacialain olemassaolo tekee eutanacialain normaalin terveydenhuollon osaksi, ja sen seuraukset ovat tuskallisia kaikille. Siksi eutanacialain laillistamista on ehdottomasti vastustettava. Toivottavasti voimme oppia muiden virheistä ennen kun on liian myöhäistä.

Artikkeleita

Anastasia – Mannerheimin katolinen tytär OSA I

”Vanhemmasta, Anastasiasta, tuli englantilainen nunna”

Tänä vuonna on kulunut sata vuotta Gustaf Mannerheimin esikoistyttären Anastasian sääntökuntalupausten antamisesta 11.2.1917 karmeliittaluostarissa Lontoossa. Katolisen kirkon yhteyteen hänet oli otettu 8.11.1912 Tukholmassa.

Roomalaiskatolisen kirkon yhteyteen

Ruotsin kansallisarkistossa säilytetään sen todistuksen luonnosta, jossa isä Erik Benelius kertoo ottaneensa Anastasia Mannerheimin katolisen kirkon yhteyteen. Anastasia tarvitsi tällaista todistusta mennäkseen luostariin. Todistus oli kirjoitettu ranskaksi, joka oli Mannerheimin perheen kotikieli.

”Minä allekirjoittanut, Tukholman Pyhän Eugenian katolisen kirkon apulaispappi, todistan täällä asiakirjalla, että neiti Anastasia Mannerheim, Venäjän armeijan kenraalin Gustaf Mannerheimin ja hänen puolisonsa Anastasian (s. Arapoff) aviollinen lapsi, joka on syntynyt Pietarissa 23. huhtikuuta 1893 ja joka hänen oman suullisen ilmoituksensa mukaan on kastettu Venäjän kirkon menojen mukaisesti samassa kaupungissa, otettiin (allekirjoittaneen toimesta) roomalaiskatolisen kirkon yhteyteen 8. marraskuuta vuonna 1912 ja kävi ensikommuniolla seuraavana päivänä samassa kirkossa. Tukholmassa 18. syyskuuta vuonna 1914 Erik Benelius”

Pyhän Eugenian kirkko, osoitteessa Norra Smedjegatan 24, purettiin v. 1968, mutta juhla, jonka aattona Anastasia otettiin katolisen kirkon yhteyteen, on edelleen olemassa. Lateraanikirkon vihkimistä on vuodesta 324 vietetty marraskuun 9. päivänä.

Erik Benelius (1843–1928), alun perin Joseph Paul Benl, oli baijerilainen jesuiitta, joka teki elämäntyönsä Tukholman Pyhän Eugenian seurakunnassa, jonne hänet kutsuttiin apulaiseksi v. 1879. Benelius opiskeli filosofiaa Saksassa ja teologiaa Englannissa, jossa hänet myös v. 1876 vihittiin papiksi. Ruotsin jesuiittayhteisön perustaja Erik Benelius oli suuri persoonallisuus, vaikuttava saarnamies ja mielenkiintoinen keskustelukumppani.

On mahdotonta sanoa, mikä isä Beneliuksen merkitys on ollut Anastasia Mannerheimin katolilaiseksi ja karmeliitaksi tulemiselle, koska Ruotsin jesuiittojen arkistosta ei löydy kirjeitä. Benelius oli oman sääntökuntansa kollegiossa opiskellut ”tieteellistä ja mystistä teologiaa”. Itse hän oli toiminnan mies eikä kontemplaatioon taipuvainen.

Katoliseen kirkkoon liittyi Tukholmassa v. 1912 vain kaksi henkilöä. Anastasia on siten voinut saada yksityistä opetusta ehkä parin kolmen viikon ajan ja kielellä, jota hän osasi parhaiten. Benelius puhui sujuvasti ranskaa oltuaan nuorena jesuiittakollegion opettajana Ranskassa ja myös kotiopettajana sekä kappalaisena erään linnanheran perheessä.

Erik Benelius oli ottanut katolisen kirkon yhteyteen myös toisen nuoren naisen, jolla oli suomalaisia sukujuuria: helsinkiläisen Greta Strindbergin (1881–1912), joka oli kirjailija August Strindbergin ja näyttelijä Siri von Essenin tytär.

Erik Benelius

Greta sai opetusta Tukholmassa, koska hän ei osannut suomea, kuten ei Anastasiaakaan. Gretaa kiinnosti kirkon oppi, ei luostarielämä; hän avioitui.

Toisin kuin Greta, joka yhdessä äitinsä ja Karin-sisarensa kanssa tutustui katoliseen kirkkoon Helsingin Pyhän Hen-

rikin seurakunnassa, Anastasia oli yksin. Kukaan hänen läheisistään ei ollut kiinnostunut katolisesta kirkosta. Mannerheimin suvulla oli kuitenkin kosketusta katolilaisuuteen. Gustafin serkku Jeanne Cotta oli nimittäin italialaisen isänsä perua katolilainen. Gustafin Eva-sisaren puolison, Louis Sparren, italialaisen äidin suku oli myös katolista.

Tulevaisuuden suunnitelmia

Gustaf Mannerheimin avioliitto särkyi 1900-luvun alkuvuosina. Vaimo vei pienet tyttärensä Pietarista Ranskaan, ensiksi Cannesiin ja sitten Pariisiin, jonne hän jäi pysyvästi asumaan. Stasia opiskeli katolisten sisarten ylläpitämässä sisäoppilaitoksissa Sveitsissä, Belgiassa kahdessa eri koulussa ja lopuksi Ranskassa. Kun kaksi vuotta nuorempi Sophy-sisar karkasi Versaillesin internaatista v. 1912 ja lähti pohjoiseen, Stasia seurasi perässä. Tyttären tulivat sukulaisten luo Ruotsiin ja sieltä Suomeen. Suhde äitiin rikkoutui.

Mannerheim joutui siten v. 1912 yllättäen kasvatusvastuuseen lähes aikuisista tyttäristään, jotka olivat hänelle melko vieraita, koska he olivat asuneet ulkomailta. Hän oli kuitenkin haluton ottamaan heidät luokseen Puolaan, jossa

hän oli Venäjän armeijan palveluksessa. Tytöt jäivät tätinsä Sophie Mannerheimin ja isoisänsä hoiviin Helsinkiin.

Stasiella ja Sophylla oli vaikeuksia sopeutua uuteen elämäntilanteeseensa. Mannerheimin Sophie-sisar oli järkyttynyt tutustuessaan Sophyyon, jonka hän koki olevan sydänjuuriaan myöten katkeroitunut lapsi. Stasia taas käyttäytyi huonosti. Isä toivoi, että tytöistä kaikista huolimatta tulisi normaaleja, terveitä ja kunnollisia ihmisiä.

Kun Stasien luostarisuunnitelmat tulivat suvun tietoon, Sophie-täti oli tosin kielteisellä kannalla, mutta ei neuvoton. Hän kirjoitti Johan-veljelleen: ”Minä olen nyt keksinyt [Stasielle] sellaista, joka tosiaan voi saada luostariajatukset häppymään, nimittäin sairaanhoidon.” (SJ 5.2.1913)

Stasia ja Sophy olivat Englannissa kesästä 1913 seuraavaan kesään. Kumpikin puhui englantia, jota he olivat oppineet koulussa, joten kieli ei tuottanut ongelmia. Stasia ei kuitenkaan opiskellut sairaanhoitoa, vaan lastenhoitoa Princess Christian Collegessa Manchesterissä, eikä tämä ollut hyvä ratkaisu. Mannerheim raportoi Sophie-sisarelleen marraskuussa: ”Stasia parka ei tunnu viihtyvän, enkä minä sitä itse asiassa ihmettele. En-

Artikkeleita

sinnäkään hän ei käsiti, miksi hänen täytyy opetella hoitamaan ilkeitä, mutta terveitä lapsia, kun hän olisi kiinnostunut nimenomaan sairaiden hoitamisesta. Ystäviä hän ei myöskään näy löytäneen toveriensa joukosta, kenties lähinnä siksi, että on katolinen. Hän kärsii siitä, ettei hänellä ole omaa huonetta: se kiusaa häntä lähinnä silloin, kun hän lukee rukouksiaan.” (MS 26.11.1913)

Isä totesi Stasiin halunneen päästä opiskelemaan Mlle Chaptalin sairaanhoitokouluun, joka oli Pariisissa. Itse hän olisi suonut tyttärelleen mahdollisuuden elää tavallisissa oloissa, huvitella ja tavata muita ihmisiä.

Anastasia tuli täysi-ikäiseksi huhtikuussa 1914. Hänen on täytynyt viimeistään nyt olla yhteydessä luostareihin. Lontoon kaksi karmeliittaluostaria olivat varmaankin etusijalla, koska Britannian viisi muuta karmeliittaluostaria olivat kaukana pääkaupungista. Varmuudella emme voi sanoa, minkä vuoksi juuri Lontoon Golders Greenin karmeliittaluostari vastaanotti Anastasian. Ehkä kyse oli vain tilasta. Lontoon Notting Hillin luostariin oli tuohon aikaan paljon hakijoita.

Heinäkuussa 1914 Mannerheim ja hänen tyttärensä tapasivat Lontoossa viimeisen kerran ennen Stasiin lähtöä luostariin. Tuleva klausuuriluostarin nunna piti vielä lomaa. Suomen-matkallaan Anastasiella on ollut tilaisuus Tukholmassa käydä isä Beneliukselta hakemassa todistuksensa kuulumisesta katoliseen kirkkoon tai ainakin pyytämässä sitä.

Anastasian sääntökuntanimi ”Jeesuslapsen Teresa”, jonka ranskalaista nuorta *Thérèse de L'Enfant Jésus* hän käytti aina isälleen luostarista lähettämässään kirjeissään, antaa meidän aavistaa, mikä saattaa olla hänen kutsumuksensa taustalla.

Anastasia kävi luostarikouluja ranskankielisissä maissa 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä, jolloin tieto pohjoisranskalaisen Lisieux'n karmeliittaluostarin eläneen *Thérèse de L'Enfant Jésus*'n (1874–1897) elämästä ja sanomasta alkoi levitä ilmiömaisen nopeasti. Näin on mahdollista, mutta ei varmaa, että nuoren nunnan esimerkki ja hänen sanomansa on voinut innostaa tyttöä.

Ihanteista ei yleensä siirrytä suoraan toimintaan, vaan välivaiheena on kriisi. Anastasia oli v. 1912 Tukholmassa liittynyt katoliseen kirkkoon. Päätös on voinut kypsyä pitkäänkin, kuten myös luostarikutsumus, mutta toteutus tapahtui vasta hänen jätettyään lapsuutensa taakse Ranskasta lähtiessään.

Vuoden 1914 elokuun alussa Saksa ja Itävalta-Unkari julistivat sodan. Mannerheim oli Puolassa Venäjän armeijan komentajan tehtävissä Itävalta-Unkarin vastaisilla rintamilla, kun Anastasia syksyllä 1914 astui luostariin Lontoossa. Siellä tulopäivää ei merkitty muistiin.

Kohti luostarilupauksia

Mannerheim ja hänen Sophie-sisarensa olivat eri mieltä Stasiin lähdöstä luostariin. Isä puolusti tyttärensä ratkaisua

toteamalla 12. marraskuuta 1914 päivätyssä kirjeessään, ettei Stasia varmaankaan ikinä olisi saanut rauhaa, ellei hän luostariasiassa olisi saanut tahtonsa läpi.

Toukokuussa 1915 Mannerheim kertoi sisarelleen saaneensa kirjeen Stasielta, joka viihtyi luostarissaan: ”Luostarilla näytti olevan häneen erittäin hyvä vaikutus, mikä tuntuu sitä ihmeellisemmältä, kun hänen työnsä rukousten lisäksi tuntuu olevan pelkkää lattian hankkimista ja nunnien liinavaatteiden pesemistä.” (MS 22.4./ 5.5.1915)

Oli sota-aika. Britannia ja etenkin Lontoo olivat Saksan ilmavoimien strateginen pääkohde. Ilmalaiva lensi syyskuun

voi olla kaiken mittapuu.

”Vilpittömästi sanoen en pidä minään niin kovin suurena onnettomuutena sitä muutosta, mikä hänen tilanteessaan on tapahtunut. Mielestäni ei ole kyseessä muusta kuin että nunnat saavat entistä lujemman moraalisen otteen tyttöön, mutta heidän otteensa oli kyllin luja, vaikkei Stasiella ollut nunnanpukuaakaan. Onhan hän yhä vapaa ja voi määrätä omasta pienestä persoonastaan niin kuin parhaaksi näkee. Tietysti on ikävää, että hän ottamalla tämän askelen osoittaa entistä selvemmin, ettei hän vähääkään välitä vanhempien ihmisten ja minun arvovallastani, mutta sehän ei ole meille

Lontoon Golders Greenin karmeliittaluostarin kappeli.

8. päivän yönä 1915 ensimmäistä kertaa Lontoon luotelaitamilla sijaitsevan Golders Greenin yläpuolella matkallaan kohti keskustaa, jossa sen pommilasti kylvi tuhoa ja kuolemaa.

Luostarissa vietettiin 25. lokakuuta 1915 Anastasian puvunsaantijuhlaa, josta alkoi novisiaatti eli valmistautuminen luostarilupauksiin. Hänen luostarinimekseen tuli ”Teresa of the Holy Child” (Jeesuslapsen Teresa). Nimi on karmeliittoilla melko tavallinen. Luostarin johtaja antoi luultavasti nimen, mutta Anastasia on toki itse voinut toivoa sitä.

Huomautettakoon, että Lisieux'n Jeesuslapsen Teresa (1874–1897) julistettiin pyhäksi vasta kymmenen vuotta myöhemmin vuonna 1925.

Tapahtumasta Sophie Mannerheimille oli syntynyt väärä mielikuva. Gustaf rauhoitti sisartaan kertomalla, että kyse oli vain sääntökuntapuvun saamisesta eikä vielä lopullisesta sitoutumisesta luostariin. Kirjeessään Mannerheim taitavasti argumentoiden tuo tasapuolisesti esille Stasiin askelen huonot, mutta myös hyvät puolet sekä Stasiin että yleiseltä kannalta. Isä antaa tunnustuksen tyttärensä kutsumukselle, sillä hän puhuu kunnioittavaan sävyyn kontemplatiivisen luostarielämän kahdesta aspektista: askeesista eli omastaan luopumisesta ja rukouksesta. Hän ei tosin ymmärrä mitään hyötyä uhrautuvaisuudesta voisi olla, mutta myöntää, ettei käytännön hyöty

mitään uutta, ja täytyyhän meidän tunnustaa, ettei tyttö uskonnollisessa kiihkossään tee kenellekään pahaa. Eikä voi kieltää, että hänen halussaan uhrata nuori elämänsä rukoillakseen lähimmäisten syntejä anteeksi on kauniita, yleviä, epäitsekkeitä piirteitä. Kuinka moni hänen ikäisensä tyttö, joka on niin turhanaikaisesti kasvatettu, kykenee sellaiseen uhrautuvaisuuteen! Olkoonkin, että nuoret tytöt, joiden kasvatus on ollut enemmän ’maan tasalla’, hänen ikäisensä jo tuntevat elämää ja tyytyvät uskonnollisessa mielessä omaksumaan erinäisiä moraalisia periaatteita, kuka enemmän kuka vähemmän vaativia ja voimakkaita. Itsevarmuudessaan he tietenkään hyväksyvät vain sellaisen uhrautuvaisuuden, josta on suoranaista etua jollekin asialle, ja he ovat valmiit pitämään yksipuolisuuden ja itsekkyyden huippuna tuota askelta, jonka Stasia nyt itsepuolisuudessaan vai sanoako luonteenlujuudessaan tahtoo ottaa. Mutta mitä itsekkyyttä se on, jos ihminen aatteen vuoksi luopuu kaikesta omastaan, kaikesta mikä meidän mielestämme antaa elämälle iloa ja tyydytystä? Ainoa, mitä en tässä hänen uhrautuvaisuudessaan käsiti, on: mitä käytännöllistä hyötyä siitä on? Mutta epäilen, pitääkö ihmisen aina nimenomaan tähdätä käytännölliseen hyötyyn. – Joka tapauksessa olen iloinen, että sinä et kääntynyt Lontoon katolisen piispan puoleen ja pakottanut Stasieta väkisin luopumaan

päätöksestään.” (MS 27.11.1915)

Viimeinen virke osoittaa, että Sophie Mannerheim erehtyi samalla tavalla kuin nuoren ranskalaisen Marie Ambaud'n vanhemmat aikanaan. Nämä luulivat nimittäin voivansa pakottaa täysi-ikäisen tyttärensä lähtemään Lontoon Notting Hillin karmeliittaluostariin ve-toamalla kirkollisiin ja maallisiin instansseihin. Ambaud'n tapauksen kanssa jou-tuivat tekemisiin viisi kardinaalia, kaksi nuntiusta, yksi apulaispiispa, yksi yleis-vikaari sekä Ranskan Pyhän Istuimen suurlähetystö ja myös Lontoon viran-omaiset. Julkiateistina tunnettu Ambaud kävi jopa itkemässä paavi Leo XIII:n (1878–1903) jalkojen juurella. Kaikki vai-va oli turhaa. Kirkko ja valtio kunnioit-tivat aikuisen tyttären itsemääräämisoi-keutta.

Kuudentoista kuukauden kuluttua nunnanpuvun saamisesta tuli sisar Jee-suslapsen Teresan sääntökuntalupa-usten antamisen aika. 11. helmikuuta 1917 hän antoi luostarin johtajan, Pyhän sakramentin Marian, käsiin lupauksensa noudattaa evankelisia neuvoja (siveyttä, köyhyyttä ja kuuliaisuutta) luostariyhtei-sön todistaessa tapahtumaa.

Lupaustenantoa seuraavana päivänä noviisin valkoinen hunttu vaihtui lu-paukset antaneen sisaren mustaksi hun-nuksi. Sisar Jeesuslapsen Teresa sai luostarin kronikan kertoman mukaan ”luostarin kappelissa juhllallisesti vas-taanottaa mustan hunnun piispa Joseph Buttin käsistä. Luostariyhteisön lisäksi läsnä oli avustavia pappeja sekä kirkko-kansaa”.

Oli sunnuntaipäivä. Westminsterin arkkihiippakunnan apulaispiispa But-tin vierailu ja seurakuntalaisten läheinen suhde luostariin toi heidät juhlaan. Luos-tarin kappeli oli nimittäin seurakunnan messupaikkana vuosina 1908–1915 eli Golders Greenin kirkon valmistumiseen asti. Pyhän Edvard Tunnustajan seuru-kunnan kirkkoherra, isä William Ben-don, toimi luostarin kappalaisena.

Gustaf Mannerheim sai muistoksi tyt-tärensä juhlasta kukka-aiheisen kortin, jossa on säe Sirakin kirjasta (15:6): ”Jumalaa pelkäävä saa periä iankaikkisen nimen.” Kortissa on koskettava yksityis-kohta. Kahden kukkavarren väliin on lii-mattu mustavalkoinen kuva, joka on niin pieni (12x18 mm), että aihe näkyy vain suurennuslasilla. Anastasian luostarilu-pausten antamisen päivänä, 11. helmi-kuuta 1917, oli kulunut 49 vuotta siitä, kun Neitsyt Maria ensimmäisen kerran ilmestyi Bernadette Soubirous'lle Lour-desissa. Mannerheimin katolinen tytär on muistanut Mariaa, mutta Lourdesin madonnan kuvan sijasta hän oli valinnut Ainaisen avun Neitsyt Marian ikonin.

Sitaatit on otettu Stig Jägerskiöldin kir-jasta *Gustaf Mannerheim 1906–1917* (1965) (s. 353, 357 ja 358), suom. Sirkka Rapola. Muut lähteet, viitteet ja kiitokset julkais-taan sarjan toisessa yhteydessä.

Heidi Tuorila-Kahanpää

Artikkeleita

Vuosisata täyttyy

Kun piispa Józef Wróbel SCJ lähti Suomesta v. 2008, hiippakunta oli jälleen ilman paimenta. Sede vacante -tilanteessa oli valittava asiainhoitaja, joka hoitaa hiippakunnan juoksevia asioita, pysyviä nimityksiä ja muutoksia asiainhoitaja ei kuitenkaan saa tehdä. Tähän tehtävään valittiin isä Teemu Sippo SCJ.

Hiippakunta veti syvään henkeä ja asettui hiljaiseloon odottamaan, mitä Vatikaani päättäisi tulevasta piispasta. Paavillinen nuntius, arkkipiispa Emil Paul Tscherrig vieraili eri seurakunnissa kuulostelemassa ihmisten toiveita ja mielipiteitä mahdollisista ehdokkaista. Paavi Benedictus XVI teki historiallisesti merkittävän nimityksen 10.6.2009 ja nimitys julkistettiin 16.6.2009 klo 12 Rooman aikaa: Teemu Siposta tulisi ensimmäinen suomalainen katolinen piispa reformaation jälkeen. Arvid Kurki, Suomen viimeinen katolinen piispa ennen reformaatiota, oli hukunut myrskyssä Öregrundin edustalla 22. heinäkuuta 1522. Teemu Sippo vihittiin piispaksi Turun tuomiokirkossa 5. syyskuuta 2009.

Nämä kaksi piispaa edustavat sen tilan kahta päätä, joka yhdistää tämän päivän katolisen kirkon keskiajan katoliseen kirkkoon, äitiinsä. Näitä kahta piispaa yhdistää sama maa, sama usko, sama kirkko. Jos he tänään tapaisivat toisensa, he puhuisivat paljolti samoista asioista. Piispa Teemulla ei ole samanlaista hovia kuin piispa Arvidilla, eikä hän osallistu valtakunnan asioista päättämiseen, mutta hän kantaa samaa huolta pienestä laumastaan. Hän elää maassa, jossa katolinen kirkko on pieni vähemmistökiirkko, kun taas piispa Arvidin aikana se oli ainoa kirkko. Piispa Teemu on aktiivinen ekumeeninen toimija ja varsinkin paikallisekumenian edistäjä, piispa Arvidin aikana sana oli tuntematon.

Uusia pappeja

Uusi aika tuntui alkaneen suomalaisen piispan astuttua virkaansa. Hän sai jo marraskuussa 2009 vihkiä ensimmäiset Redemptoris Mater -seminaarista valmistuneet neokatekumenaalisen tien papit, Francisco Garcian, Oscar Sinchin ja Krystian Kalinowskin. Seuraavan vuoden helmikuussa Marco Pasinato vihittiin diakoniksi ja saman vuoden lokakuussa papiksi Oulussa. Joosef Dang Tien Dung sai pappisvihkimyksensä ke-

Piispa Teemun vihki Turun tuomiokirkossa saksalainen kardinaali Karl Lehmann. Kuva Magnus Löfving.

Katolisen kirkon vaihteita itsenäisessä Suomessa OSA 10

Pyhän Joosefin kirkon vihkiminen 2014, vasemalla nykyinen kirkkoherra isä Matthew Azzopardi.

sällä 2011 Turussa. Vuonna 2012 oli vuorossa Matthew Azzopardin vihkiminen ensin diakoniksi ja sitten papiksi. Suomenruotsalainen Anders Hamberg sai pappisvihkimyksensä 7.6.2014; samana vuonna vihittiin papiksi myös Redemptoris Mater -seminaarista valmistunut Federico Spanò.

Yhtäkkiä tuntui siltä, että hiippakunnan huoli pappien vanhenemisesta ja

poistumisesta oli turhaa, uusia nuoria pappeja tuntui riittävän. Dominikaaniveli Gabriel Salmelan pappisvihkimys oli Lohjan Pyhän Laurin kirkossa kesällä 2015. Oskari Juurikkala vihittiin Opus Dein papiksi Roomassa keväällä 2016, ja saman vuoden lokakuussa Helsingissä papiksi vihittiin Jean Claude Kabeza ja Leonard Wobilla. Vuoden 2017 Helsingin hiippakunnan kalenteri kertoi Suo-

messa olevan 30 pappia, joista kolme on syntyperäisiä suomalaisia. Lisäksi vuonna 1999 vihitty monsignore Tuomo T. Vimpari toimii nuntiatuureineuvoksena New Delhissä, Intiassa. Hän on ensimmäinen pohjoismaalainen pappi, joka on kutsuttu Pyhän istuimen diplomaattipalvelukseen. Hän väitteli ensimmäisenä suomalaisena kanonisen oikeustieteen tohtoriksi Roomassa vuonna 2003. Teologian tohtoriksi väitteli Roomassa keväällä 2017 myös Suomessa kasvanut ja vuonna 2006 papiksi vihitty isä Tri Nguyen.

Uusia pappeja tarvittiinkin, sillä 3.5.2014 Kuopion vanha luterilainen Männistön kirkko vihittiin katoliseksi Pyhän Joosefin kirkoksi. Männistöön oli rakennettu uusi luterilainen kirkko vuonna 1992; vuonna 2013 Kuopion luterilainen seurakuntayhtymä suostui myymään vanhan kirkon Helsingin katoliselle hiippakunnalle. Kuopiossa ja sen ympäristössä asuu jo noin 150 katolilaista. Kirkon ostamista varten saatiin iso lahjoitus. Jugend-tyylinen puukirkko on rakennettu vuosina 1912-13 ja siellä on n.

Artikkeleita

220 istumapaikkaa ja kaksi lehteriä.

Aluksi Pyhän Joosefin kirkko kuului Jyväskylän Pyhän Olavin seurakuntaan. Vuonna 2016 perustettiin hiippakunnan kahdeksas seurakunta, Pyhän Joosefin seurakunta. Tässä yhteydessä myös seurakuntien rajoihin tehtiin muutoksia, esimerkiksi Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala liitettiin uuteen Pyhän Joosefin seurakuntaan ja Jyväskylän seurakunnan alue pieneni.

Korjattavaa

Uuden Pyhän Joosefin kirkon "katolilais-tamisen" lisäksi rahaa on tarvittu vanhojen kirkkojen korjauksiin. Suurimmat korjaukset jouduttiin tekemään Pyhän Henrikin katedraalissa, joka oli katon romahtamisvaaran takia jopa käyttökiellossa heinäkuussa 2009, onneksi vain viikon ajan. Koko katto ja sen kantavat rakenteet jouduttiin uusimaan, ja myös kirkon lasimaalausikkunat olivat jo suoranaissessa putoamisvaarassa. Onneksi käytännöllinen kirkkoherra Marino Trevisini onnistui, ilmeisesti vain Jumalan avulla, saamaan jostakin tarvittavat varat madonsyömien kattopalkkien uusimiseen. "Hyvä Jumala, pelasta meidän kirkkomme!" huusi Hufvudstadsbladetin uutinen eräänä aamuna.

Myös Pyhän Marian kirkkoa jouduttiin korjaamaan, eivätkä Suomen muuttaneet katoliset kirkot ole selvinneet aivan ilman remontteja, jotka aina maksavat. Hiippakunnan menot ovat kasvaneet nopeammin kuin tulot, ja vuoden 2017 lopulla on ollut järjestettävä pappien palkkaus kaikkine etuineen ja haittoineen. On erittäin toivottavaa, että hiippakuntalaiset muistaisivat säännöllisesti omaa seurakuntaansa ja hiippakuntaansa, sillä nykytilanteessa rahaa ei todellakaan ole yllin kyllin.

Lisäksi tänä vuonna tuli se ikävä uutinen, että osa Stella Mariuksen rakennuksista on purkukunnossa, mikä lisää hiippakunnan paineita.

Tärkeitä kirjoja

Vuonna 1999 oli saatu suomeksi virallinen laitos Roomalaisesta messukirjasta, ja vuonna 2005 ilmestyi suomeksi Katolisen kirkon katekismus. Vuonna 2011 saatiin vihdoinkin kauan odotettu Katolinen rukouskirja. Rukouskirjahanke oli pantu alulle jo 1990-luvun alkupuolella, jolloin kaksi maallikkodominikaania esitti toiveensa ja halunsa tehdä "oma" rukouskirja. Isä Martti Voutilainen tarttui näihin puheisiin ja kertoi niistä piispa Verschurenille, joka totesi, että kun ajatus ja into on herännyt niin näistä ihmisistä täytyy pitää kiinni ja käyttää heitä – ei suinkaan pienen dominikaaneille, vaan koko hiippakunnalle osoitetun rukouskirjan laatimiseen. Piispa nimesi ryhmän, joka sitten keräsi materiaalia ja käänsi ja käännätti satoja rukouksia ja muita tekstejä. Suuren urakan jälkeen saatiin valmiiksi ensimmäinen, lähes

550-sivuinen koeversio, joka ehdittiin jalkaa kokeiltavaksi joillekin papeille, sisarille ja maallikoille. Kirja sai kuitenkin lopullisen muotonsa vasta piispa Teemun aikana, toimittajanaan isä Jan Aarts SCJ; rukouskirja julkistettiin hiippakuntajuhlassa elokuussa 2011.

Seuraavan vuoden hiippakuntajuhlassa esiteltiin myös uusi, kauan kaivattu hiippakunnan laulukirja Cantemus (punakantisena seurakunnille, sinikantisena myytäväksi). Monia ihmetytti kirjan runsas luterilaisten virsien osuus, mutta niistäkin useimmilla on katoliset juuret. Ensimmäisenä hiippakunnallisena painettuna laulukirjanamme se on toimintakelpoinen.

Isä Jan Aarts SCJ ja piispa Teemu Sippo SCJ rukouskirjan julkistuksessa Stella Mariuksessa 2011.

Menetyksiä

Vuonna 2013 monia hiippakuntalaisia murehdutti yllättävä tieto Henrikin kirkkoherran, isä Marino Trevisinin, lähdöstä pois Suomesta. Hän oli toiminut Suomessa lähes 30 vuotta, ensin Oulussa, sitten Helsingissä, eikä kukaan odottanut hänen enää siirtyvän muualle. Hän kuului kuitenkin edelleen Triesten hiippakuntaan Italiassa, ja sikäläinen piispa tarvitsi ilmeisen epätoivoisessa tilanteessa ja pappispulassa pätevän kirkkoherran.

Isä Guy Barbier kuoli vuonna 2011, mutta hän oli ehtinyt opastaa nuorta Jean Claude Kabezaa tämän pappiskutsumuksessa. Hän jätti syvän ja hyvän muiston monen katolilaisen mieleen.

Myös vanhoja seurakuntalaisia siirtyi ajasta iäisyteen. Märta Aminoff, joka oli utterasti kirjoittanut Fideksen erilaisista pyhimyksistä sekä tehnyt kirja-arvoskeluja, kuoli 86-vuotiaana vuonna 2009.

Elisabeth de Godzinsky kuoli 95-vuotiaana vuonna 2012. Hän oli ollut osallisena Suomen kohtaloissa jo kolmivuotiaasta, jolloin hän perheensä kanssa pakeni Venäjältä pitkin jäisen Laatokan rantaa. Sotavuosina hän venäjän ja puolan kielen taitoisena työskenteli sotasen-

suurissa, luki ranskalaisia ja venäläisiä kirjeitä vetäen paksun mustan viivan kaiken vaarallisen tiedon yli. Hän joutui myös käymään sotasairaalassa haavoittuneiden venäläisten sotavankien luona. Hän luki heille tulleita kirjeitä ja kirjoitti heidän puolestaan. 50-luvun alussa hän siirtyi Sveitsin suurlähetystöön sihteeriä ja jäi sieltä eläkkeelle 70-luvulla. Suuren osan ajastaan hän omisti Emmaus-liikkeelle, jonka isä Guy oli aikanaan tuonut Suomeen.

Thais Grönfeldt oli toinen Venäjän vallankumouksen Suomeen tuonut uskollinen työntekijä. Monet muistavat hänet Academicum Catholicumin aina ystävällisenä kahvinkeittäjänä, mitä

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritari-
katu 3 b A 4, Helsinki**. The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechisms at the Studium

- Monday November 13th at 18.30
- Monday November 27th at 18.30
- Monday December 11th at 18.30

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

HENRI HERSTA
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 7. joulukuuta 2017 klo 18.00.

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI

Pyhän Henrikin katedraalissa
Sunnuntaina 3.12.2017 klo 13.00

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentinisiä tai joskus "gregoriaanisia" messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalista aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine or sometimes a "Gregorian" Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

Tuula Luoma OP

Lähteet

Fideksen vuosikerrat 2008-2017
Studium Catholicumin lehtileikekokoelma
Anne-Marie Franck: Godzinsky. Schildt 1992

Seminaari avioliiton

Studium Catholicumin ja hiippakunnan järjestämä hiippakuntafoorumi avioliiton kauneudesta keräsi Johanneksen kirkon seurakuntasaliin Helsingissä satakunta kiinnostunutta, ennen kaikkea maallikoita, jotka olivat tulleet paikalle oppimaan ja myös osallistumaan kirkolliseen keskusteluun ja tuomaan siihen myös omia näkökulmiaan ja ajatuksiaan. Pääpuhujaksi oli – yllätyksellisesti – amerikkalainen dominikaanisarisar.

Kehotuskirje *Amoris laetitia*

Varmaankin ainakin jonkinlaisena vastauksena siihen keskusteluun, jota katolisessa maailmassa käydään avioliitosta, perheistä ja avioliittojen epäonnistumisista, järjesti Studium Catholicum yhdessä Helsingin hiippakunnan kanssa niin sanotun hiippakuntafoorumin avioliiton kauneudesta lauantaina 28.10. evankelis-luterilaisen Johanneksen kirkon seurakuntasalissa. Seminaari oli tietysti mielessä ajan hermolla: onhan kirkko viime vuosina nimenomaan kiinnittänyt huomiota perheisiin ja avioliittoon kaikkine vaikeuksineen. Aiheesta on pidetty kaksi piispainsynodia, ja niiden tosiasiallinen loppuraportti, paavi Francisuksen kirjoittama apostolinen kehoituskirje *Amoris laetitia* on laaja katsaus kristillisen avioliiton arvoon ja haasteisiin.

Positiivinen foorumi

Studium Catholicumin organisoima foorumi osoittautui kiinnostavaksi ja tarpeelliseksi. Oli erittäin antoisaa huomata, että tilaisuus ei muodostunut tuomioistuimeksi tai kritiikin karuselliksi vaan vilpittömäksi mahdollisuudeksi jakaa iloa siitä lahjasta, joka avioliitto on, ja siunauksen ilmapiiriä, jota se ympärilleen luo.

Foorumin pääpuhujaksi oli Paavillisen Angelicum-yliopiston teologisen osaston varadekaani, sisar Catherine Joseph Droste OP. Amerikkalainen sisar kuuluu tunnetuihin "Nashvillen dominikaaneihin", kuokoistavaan dominikaaniseen pyhän Ceciliaan kongregatioon (lisätietoja osoitteessa www.nashvilledominican.org).

Avioliiton realismi: itsensä toiselle kokonaan antava rakkaus

Sisar pääsi ääneen heti sen jälkeen, kun Studiumin johtaja, veli Gabriel Salmela OP oli toivottanut kaikki paikallaolijat tervetulleiksi ja piispa Teemu Sippo SCJ käyttänyt toiveikkaan ja kiittollisen avauspuheenpuheen. Diakankaalle tuli kuvia erilaisista puista. Jonkun mielestä kaunis puu on yhdenlainen, toisen mielestä toisenlainen. Olennaista sisaren mielestä on, että "kumpikin on kaunis, mutta täysin eri tavoin".

Sama pätee avioliittoihin, mutta vielä selvemmin. Tärkeätä on välttää kahta äärimmäisyyttä: Toinen on kuvitelma "täydellisestä avioliitosta", toinen on kuva vääränlaisesta, inhorealitisesta avioliitosta, kuva, joka keskittyy kaikkiin mahdollisiin ongelmiin ja vaikeuksiin. Se, jos jokin, muertaa nuoret parit ja saa heidät luopumaan

"mahdottomista" unelmistaan.

Näiden ääripäiden välillä on kristillisen avioliiton totuus, joka toisaalta tukeutuu realismiin ja toisaalta luottaa Jumalan armoon. Avioliitto on perustava inhimillinen hyvyys, se on ideaali, jota emme koskaan täysin saavuta; mutta se on myös sakramentti, jonka välittämän armon avulla puoliset kykenevät tavoittelemaan todellista rakkautta.

Sisar Catherine kiinnitti puheensa alussa huomiota myös siihen, että *Amoris laetitian* tai edes ensimmäisen korintolaiskirjeen antama sisältö rakkaudelle ei ole "pelkkä tunne tai tuntemus; tosi rakkaus ei jätä tunteita pois mutta nousee tunteiden yläpuolelle, täysin tahdottujen inhimillisten tekojen tasolle", tekojen, jotka tehdään vapaasti valiten antamalla itsensä lahjaksi kokonaan toiselle (*a total gift of self to another*). Tässä kaikuu vahvasti pyhän paavi Johannes Paavali II:n opetus ihmisestä ja seksuaalisuudesta (ruumiin teologia). Tällainen rakkaus on perimmäinen persoonien yhteys, joka saa alkunsa kolmiyhteisestä Jumalasta.

Avioliiton edellytyksiä

Sisar Catherine esitti vakuuttavasti, että avioliitto tarvitsee toimiakseen hyvän pohjustuksen. Paavi Francisusta hän siteerasi sanoen: "[J]okainen ihminen valmistautuu avioliittoon syntymästään saakka. Kaiken sen, mitä oma perhe on antanut, pitäisi auttaa oppimaan omasta historiastaan ja tehdä kykeneväksi täyteen ja lopulliseen sitoutumiseen. Luultavasti parhaiten valmistautuneita naimisiinmenoon ovat ne, jotka ovat oppineet omilta vanhemmiltaan, mitä on kristillinen avioliitto, jossa molemmat puoliset ovat valinneet toisensa ehdoitta ja uudistavat tämän päätöksen jatkuvasti" (AL, 208).

Tärkeänä tarpeena sisar nostaa esiin avioliittoon valmistautuminen, mukaan lukien sen käsityksen, jonka olemme saaneet

omien vanhempiemme avioliitosta omassa lapsuudessamme. Vanhempien avioliiton esimerkki on merkittävä osa ei vain avioliittoon valmistautumista vaan myös hengellisen tien valitseville.

Toinen huomionarvoinen seikka on maallikon kutsumuksen ymmärtäminen. Vatikaanin II kirkolliskokouksen opetuksen mukaan kristillisen pariskunnan on elettävä omaa kutsumustaan todeksi etsimällä "Jumalan valtakuntaa 'tavallisissa perhe- ja yhteiskuntaelämän olosuhteissa ... [ja] kuin sisältä käsin vaikuttamaan hapatusen tavoin maailman pyhittämiseksi' (*Lumen gentium*, 31)". "Kristillisen pariskunnan tehtävä on ensin tulla itse pyhäksi ja sitten jokapäiväisessä elämässään työskennellä heitä ympäröivän maailman pyhittämiseksi."

Kärsivällisyys hyveenä

Sisar Catherine jatkoi esitystään muistuttamalla äiti Teresan sanoin: "Jumala ei pyydä, että me onnistumme vaan että me olemme

uskollisia." Uskollisuutta tarvitaan avioliitossa, koska sen avulla voidaan kestää monenlaisia vaikeuksia, aviopuolisot pysyvät uskollisina haastavien tilanteiden läpi. Mutta miten se onnistuu? Ratkaisun avain on 1. Kor. 13:4-7.

Sisaren keskeinen viesti ja ohje aviopareille oli kärsivällisyyden hyveen omaksuminen. Kärsivällisyyden oikea ymmärtäminen lähtee liikkeelle siitä, että ymmärrämme oikein hyveiden olemuksen. "Relativistinen nykykulttuurimme arvioi asioita aivan liian usein tunteiden kautta eikä järjellä." Seurauksena monet termit, joita käytämme moraalista puhuessamme menettävät oikean merkityksensä.

Hyve ei myöskään ole synnynnäinen ominaisuus eikä mikä tahansa toimintatapa. Parhaaseen dominikaaniseen tapaan sisar vetosi Tuomas Akvinalaiseen antaessaan hyveelle määritelmän: "Hyve on mielen hyvä ominaisuus, jonka avulla ihminen elää oikeudenmukaisesti ja jota hän ei voi käyttää väärin."

Monesti on niin, että kärsivällisyys ym-

kauneudesta

märretään väärin, kynnysmatoksi jättäytymisenä. Mutta tällaisella käsityksellä ei ole mitään tekemistä hyveen kanssa. Kärsivällisyys ei ole passiivisuutta. Päinvastoin se on "pysyvää suuntautumista kohti hyvää". Kärsivällisyys kestää kärsimyksiä, ei pelon, heikkouden tai vihan hillitsemisen tähden... vaan tyyneydellä, rauhallisuudella, joka on seurausta tietoisesta ja rationaalisesta hyvän valitsemisesta. "Kärsivällinen ihminen ei ole uhri, vaan hän harkiten määrittää parhaan toimintatavan kulloisesakin tilanteessa."

Joskus tämä tarkoittaa kärsivällistä odottamista, tilanteen rauhoittumista, ennen kuin antaa oman vastauksensa. Näin toimi esimerkiksi pyhä Monica, kirkkoisä Augustinuksen äiti, miehensä kiukunpuuskien aikana. Joskus taas vihastuminenkin voi olla tarpeen, niin kuin Jeesuksen häätäässä myyjät ja ostajat ulos temppeleistä. Avain oikeaan toimintatapaan on löytyy Aristoteleen opetuksesta: hyveellistä on toiminta, joka kohdistuu oikeaan henkilöön, sopivassa laajuudessa, oikeaan aikaan, hyvästä syystä ja oikealla tavalla (vrt. *Etiikka*, II, 9).

Kauniin esimerkin hyveen merkityksestä tarjoaa keskiajan suuri mystikko Katariina Sienalainen vertauksellaan rakkauden puusta: "Kuvittele ympyrä, joka on piirretty maahan, ja sen keskustaan puu, josta verso sen kylkeen oksastettu oksa. Puu saa ravintonsa ympyrän sisällä olevasta maaperästä, mutta juurittuna pois maasta se kuolee eikä anna hedelmää" (*Dialogi*, 10). Tässä puu kuvaa ihmisen sielua. Katariina jatkaa: "Rakkauksella on todellakin monia vesoja, kuten puulla on monia oksia. Mutta sekä puulle että sen oksille antaa elämän sen juuri, kunhan juuri on istutettu nöyryyden maaperään" (*Dialogi*, 9).

Kärsimättömyys

Oma kärsivällisyys on helpointa huomata silloin, kun sen menettää. C. S. Lewisin sanoin "Jokainen on hyvänsuopa, jos mitään sellaista ei tapahdu, mikä sillä hetkellä ärsyttäisi häntä" (*Problem of Pain*).

Sisaren mukaan "aina kun tulen epäoikeudenmukaisesti vihaiseksi – kun menettän tyyneyteni, riippumatta siitä, miksi,

minun on myönnettävä, että minulta puuttuu kärsivällisyyttä ja siis rakkautta". Tästä alkaa selvitystyö: On kysyttävä, miksi. Kärsimättömyys osoittaa, että minulta puuttuu joitakin hyveitä. Ehkä olen kärsimätön, koska haluaisin toteuttaa omaa tahtoa, mutta en voi – oma tahtoni, omat tunteeni eivät toteudu. Läsä on jonkinlainen paha, kärsimys, josta en pidä ja jota en suostu hyväksymään.

Miksi tämä on tärkeää? Siksi, että kärsivällisyys on rakkauden puun ydin. "En voi teeskennellä rakastavani, jos olen kärsimätön, ja kärsimättömyys on ylpeyden puun ydin, siitä nousevat kaikki paheet ja hyveiden puutteen."

"Pyhä Monica ymmärsi, että rakkaus on kärsivällinen – ei siksi, että kärsivällisyys olisi jotakin suurta, vaan siksi, että rakkaus on jotakin suurta. Kärsivällisyys palvelee rakkautta."

Avioliitto: rakkauden kauneus

Palaten 1. Korinttilaiskirjeen katkelmaan sisar Catherine nostaa esiin sen viimeisen virkkeen: "Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii" (1. Kor. 13:7). Hän esittää vertauksen Caravagion ja Rembrandtin chiaroscuro-tekniikalla tekemiin maalauksiin: "Näemmekö niissä vain varjot... annammeko pimeyden sokaista meidät kauneudelta, vai voitaako kauneus pimeyden?" *Rakkaus kestää kaiken*.

Rakkaus uskoo kaiken. Se ei ole vain uskonnollista uskoa, vaan luottamusta, jota ilman rakkaus avioliitossa on mahdotonta. Se on luottamusta toiseen ihmiseen, joka "vapauttaa" meidät. Kumpikaan puoliso ei ole toisen yläpuolella, ei kahlitse toista. Tämä luottamus on merkki toisen kunnioittamisesta ihmisenä. Luottamus antaa tilaa spontaanisuudelle ja läpinäkyvyydelle, se hävittää epäluottamuksen, virheelliset arviot ja salaisuudet.

Rakkaus toivoo kaiken. Tämä toivo on ylikuonnollista. Se on jonkin hyvän asian odottamista, tapahtumista tulevaisuudessa. Se vapauttaa meidät pääsemään yli toisten ihmisten (ja omien) heikkouksien ja virheiden. On katsottava pidemmälle kuin

vain edessä oleviin asioihin ja ongelmiin.

Rakkaus kärsii kaiken. Rakkaus on kärsivällinen, se kärsii, on valmis kestämaan kaiken. Kaiken kärsiminen tarkoittaa sitä, ettei pidä koskaan luovuttaa, ei oman puolisonsa suhteen, ei itsensä suhteen.

Harhakuvitelmista vapautuminen

Avioliiton todellisuus on ihastumisen, rakastumisen ja naimisiinmenon jälkeen luopumista, vapautumista monista harhakuvitelmista. Joillekin tämä todellisuus on vaikea pala, mutta juuri se avaa myös mahdollisuuksia. Puoliso ei voikaan täyttää kaikkia tarpeita. "Tämä paljastus tuo avioliiton aivan uudelle tasolle, joka läpäisee kaiken aikaisemman. Puolisot ymmärtävät, että heidän rakkautensa, kuinka ihanaa se onkaan, kuvastaa jotakin vielä suurempaa rakkautta – Jumalan itsensä rakkautta."

Avioliitto on kaikkien kutsumusten kasvualusta, "sillä jokaisen kristityn täytyy rakastaa, ja avioliitto on rakkauden ensimmäinen koulu, jossa meidän on opittava, että 'rakkaus on kärsivällinen... kaiken se

kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan kaota".

Lopuksi

Sisar Catherine luento avioliiton kauneudesta oli voimakas tuki sille työlle, jota kirkko tekee monin eri tavoin kestävien avioliittojen ja onnellisten perheiden hyväksi kaikkialla maailmassa. Luento sai suuren suosion, eikä syyttä: sisaren kuva avioliitosta ei ollut ruusuinen, muttei myöskään epätoivoinen. Avainsana "kärsivällisyys" sai sisältöä ja syvyyttä, ja kuulijat pitivät oppimansa varmasti mielessään. Kiitos hienosti toteutetusta seminaarista!

Marko Tervaportti

Sisar Catherine esitelmä on kokonaisuudessaan luettavissa Studiumin verkkosivulta osoitteessa <http://www.studium.fi/forum-keynote.html>.

Seminaarin iltapäivästä

Pääluennon jälkeen isä Manuel Prado selitti kirkollisen oikeusistutuksen toimintaa avioliittotapauksissa. Lounastauon jälkeen kuullimme ensin luterilaisen ja ortodoksisen puheenvuoron, kun luterilainen piispa Matti Repo ja ortodoksinen rovasti Markku Salminen toivat foorumille ekuumeeniset terveiset. Tämän jälkeen kaksi "seka-avioliitossa" elävää avioparia – ensin Timo-Matti (lut.) ja Sophie-Madeleine (kat.) Haapiainen (*oik. kuva*), sitten Mark (kat.) ja Hanna (lut.) Granroth-Wilding (*vas. kuva*) – kertoivat tavoistaan ja kaa uskonsa ja kasvattaa pieniä lapsiaan. Kaikki neljä ovat aktiivisia ja sitoutuneita kirkkojensa jäseniä, mutta samalla myös valmiita aktiivisesti osallistumaan puolisonsa kirkolliseen elämään ja opettamaan lapsensa kunnioittamaan kumpaakin uskonnollista traditiota. Esimerkiksi perheen päivittäiset rukoukset on otettu sekä katolisista että luterilaisista rukouskirjoista. He osallistuvat jumalanpalveluksiin toistensa kirkoissa, usein vuorosunnuntaisin, ja kokevat tämän

tavan elää todeksi uskoaan lähes täysin tyydyttäväksi – kummankin avioparin mukaan ainoa vaikeus tai pikemminkin surun aihe on se, että pyhällä kommunioilla he eivät voi käydä yhdessä.

Seuraavaksi noin 100-henkinen yleisö jaettiin 8-10 ihmisen keskusteluryhmiin, joihin myös puhujat osallistuivat. Aiheena oli kirkon avioliitto-opetus sen valossa, mitä foorumissa oli tuotu esiin. Ryhmien edistäjien esittämät kysymykset ja johtopäätökset keskittyivät pääasiassa siihen, että kirkon – koko kirkon, sääntökuntalaisten ja maallikkojen – on välttämätöntä aktiivisemmin edistää perhettä, opettaa nuorille aviopareille avioliiton syväinen merkitys ja korostaa maallikkojen pyhyden tärkeyttä tuoden esiin maallikkopyhimyksiä kristillisen elämän esikuvina. Yleisesti näytettiin toivovan suurempaa roolia maallikoille opetuksessa ja esimerkkinä katolisesta uskosta ja arvoista.

Piispa Teemu päätti foorumin antaen siunauksensa kaikille osallistujille.

Diana Kaley

Caritas-kuulumisia

Tule Caritas-ostoksille!

Suomen Caritas on marras-joulukuussa myymässä luostarituotteita seuraavissa tapahtumissa. Tervetuloa ostoksille! Samalla voit tutustua Caritaksen toimintaan. Huom! Caritas ei tänä vuonna myy luostarituotteita Senaatintorin Tuomaan markkinoilla, vaan meidät tavoittaa alla olevista paikoista Helsingissä, Vantaalla ja Tampereella sekä toimistosta Helsingin Kuusitiellä.

Sunnuntaina 19.11. Caritaksen Marrasmarkkinat Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnassa Helsingissä klo 10.30-14.30.

Sunnuntaina 19.11. Pyhän ristin seurakunnan seurakuntatalissa Tampereella päämessun jälkeen.

Keskiviikkona 22.11. Ystävyyden kahvilassa Caritaksen toimistolla Kuusitiellä klo 15-17.

Lauantaina ja sunnuntaina 25.-26.11. Korjaamon joulumarkkinat Helsingissä klo 11-17.

Sunnuntaina 26.11. Pyhän ristin seurakunnassa Tampereella päämessun jälkeen Lauantaina 2.12. Adventtimyyjäisillä Myyrmäen ev.lut. kirkossa klo 10-14 (Uomatie 1, 01600 Vantaa) sekä Käsiyömarkkinoilla Isomyyrin kauppakeskuksessa klo 10-14 (Liesitori 1, Myyrmäki, 01600 Vantaa).

Perjantaina 8.12. Joulutapahtuma Meilahden ev.lut. kirkolla klo 15-18 (Pihlajatie 16, 00270 Helsinki).

Adventtikeräys auttaa kotimaan vähävaraisia

Suomen Caritaksen adventtikeräys auttaa tänä vuonna kotimaan vähävaraisia. Caritas jakaa yhteistyössä seurakuntien kirkkoherrojen kanssa lahjakortteja, jotka kelpaavat marketeissa. Vastaanottajat voivat hankkia ruokaa, leluja ja vaatteita perheen tarpeen mukaan joulun viettoon. Keräysvaroista osa käytetään lasten leiritoiminnan tukemiseen.

Suomen Caritaksen keräystili on FI73 8000 1270 1545 04 ja adventtikeräyksen viite on 2231. Keräyslupa: RA/2017/766. Keräyksen nettisivut löytyvät osoitteesta www.caritas.fi/adventtikeräys

Ystävyyden kahvila keskiviikkona 22. marraskuuta

Caritaksen vapaaehtoiset tarjoavat kahvia ja syötävää Ystävyyden kahvilassa keskiviikkona 21.11. klo 15-17. Joulukuussa tapaamme 20.12. Tervetuloa!

Kynillä tytöt koulutielle

Suomen Caritas kerää käytettyjä kyniä. Lue lisää siitä, miten voit tukea pakolaisyttöjen koulutusta kierrättämällä kyniä: www.caritas.fi/ajankohtaista/kynakampanja-2017.

Lue lisää Caritas-kuulumisia osoitteesta www.caritas.fi/uutta

Caritas-nytt

Kom och köp Caritas-produkter!

I november-december säljer Caritas Finland klosterprodukter vid evenemangen nedan. Kom och köpt något gott och lär dig mer om Caritas' verksamhet. Obs! I år deltar Caritas inte i Tomasmarknaden på Senatstorget i Helsingfors, utan du hittar oss på nedanstående ställen i Helsingfors, Vanda och Tammerfors samt på Granvägen i Helsingfors.

Söndag 19.11 Caritas Novemberbasar i

Tuo meille käytetyt kynäsi

KYNILLÄ TYTÖT KOULUTIELLE

TUE PAKOLAISTYTTÖJEN KOULUTUSTA

www.caritas.fi caritas@caritas.fi

St Henriks katedralförsamling i Helsingfors kl. 10.30-14.30.

Söndag 19.11 i Heliga korsets församlings församlingssal i Tammerfors efter högmässan

Onsdag 22.11 Vänkafé hos Caritas på Granvägen i Helsingfors kl. 15-17.

Lördag och söndag 25.-26.11 Julmarknaden på Korjaamo i Helsingfors kl. 11-17.

Söndag 26.11 i Heliga korsets församlings församlingssal i Tammerfors efter högmässan

Lördag 2.12 Adventsmarknad i Myrbacka lutherska kyrka kl. 10-14 (Strömfårvägen 1, 01600 Vanda) och Hantverksmarknaden i Isomyyri köpcentrum kl. 10-14 (Eldstadstorget 1, Myrbacka, 01600 Vanda).

Fredag 8.12. Julevenemng i Mejlans lutherska kyrka kl. 15-18 (Rönnvägen 16, 00270 Helsingfors).

Adventsinsamlingen hjälper mindre bemedlade här hemma

Caritas Finlands adventsinsamling hjälper i år människor i ekonomiskt trångmål i Finland. I

samarbete med kyrkoherdarna i de katolska församlingarna delar Caritas ut presentkort som går att använda i storköp. Mottagarna kan köpa mat, leksaker och kläder enligt familjens behov inför jul. En del av insamlingsmedlen används till att stöda lägerverksamhet för barn.

Caritas Finlands insamlingskonto är FI73 8000 1270 1545 04 och adventsinsamlingens referensnummer är 2231. Insamlingstillstånd: RA/2017/766. Information om insamlingen finns på svenska på www.caritas.fi/adventsinsamling.

Vänkafé onsdagen den 22 november

Caritas' volontärer serverar kaffe och något ätbart i vårt Vänkafé onsdag 22.11 kl. 15-17. I december håller Vänkaféet öppet 20.12. Välkommen!

Läs mer Caritas-nytt på www.caritas.fi/aktuellt

Adventtikeräys
Adventsinsamling 2017
Caritas
Advent Collection

Suomen Caritaksen Adventtikeräys auttaa kotimaan vähävaraisia perheitä.

Caritas Finland hjälper utsatta i Finland.
For People in Need in Finland.

Suomen Caritas – Caritas Finland
FI73 8000 1270 1545 04.
Viitenumero / Ref. 2231.

Suomen Caritaksen keräyslupa / Caritas Finlands insamlingstillstånd /
Caritas Finland's Collection Permit: RA/2017/766 (2017-2019)

Caritas News

Advent Collection helps People in Need in Finland

Caritas Finland's Advent Collection 2017 helps people and families in need. We work together with the parish priests in the Catholic parishes in Finland and provide gift cards for supermarkets. The recipients can use the gift cards for food, toys or clothes, according to the family's needs at Christmas. A part of the collection monies will be used to provide assistance for children's camp fees.

Caritas Finland's Collection Account number is FI73 8000 1270 1545 04 and the reference number for the Advent Collection is 2231. Collection Permit: RA/2017/766. More information about the Collection is available online at: www.caritas.fi/advent-collection.

Support Caritas by buying our products

In November and December you can stop by and learn more about Caritas at one of the following events!

Sunday, November 19 Caritas Finland's November Bazaar in St Henry's Cathedral Parish in Helsinki at 10.30-14.30.

Sunday, November 19 Holy Cross Parish in Tampere after the Finnish Mass.

Wednesday, November 22 Friendship Café at the Caritas office in Kuusitie in Helsinki at 15-17.

Saturday and Sunday, November 25 & 26 Korjaamo Christmas Market in Helsinki at 11-17.

Sunday, November 26 Holy Cross Parish in Tampere after the Finnish Mass.

Saturday, December 2 Advent Market in the Lutheran church in Myyrmäki at 10-14 (Uomatie 1, 01600 Vantaa) and Isomyyri shopping centre's Artisan Market at 10-14 (Liesitori 1, Myyrmäki, 01600 Vantaa).

Friday, December 8 Christmas Event at the Lutheran Church in Meilahti at 15-18 (Pihlajatie 16, 00270 Helsinki).

Friendship Café on Wednesday, November 22

The Caritas Friendship Café serves coffee, tea and a bite to eat on Wednesday, November 22 at 3-5 p.m. Welcome to have a cuppa and enjoy some good company! In December, the Friendship Café is open on Wednesday the 22nd. Welcome!

More Caritas News online at www.caritas.fi/news

Paastokeräyshanke tukee naisviljelijöitä Intiassa

Caritaksen paastokeräysvaroilla on tuettu naisten luomuviljelyä Intian maaseudulla, Tamil Nadun osavaltiossa. Paikallinen kumppanijärjestömme SSSPT tukee eri kasteihin ja uskontoihin kuuluvia naisia toimimaan yhdessä naisten oikeuksien, demokratian ja kestävä kehityksen puolesta. Nykyisen hankkeen tavoitteena on parantaa perheiden ruokaturvaa ja omavaraisuutta. Noin sata naispuolista pienviljelijää on osallistunut kesän ja syksyn aikana työpajoihin, joihin on kuulunut mato-kompostin, lannoitteiden ja torjunta-aineiden valmistusta eri viljelykasveja varten. Lisäksi osallistujia tuetaan myöhemmin soveltamaan oppimaansa omilla kotitiloillaan sekä jakamaan tietoa naisten ryhmissä. Naiset toivovat, että luomuviljely auttaa heitä vähentämään kuluja, jotta he voivat säästää rahaa esimerkiksi lasten koulunkäyntiin. Kiitämme kaikkia tukijoitamme, jotka ovat tehneet hankkeen mahdolliseksi! Lue lisää ja katso kuvia kotisivuiltamme: www.caritas.fi/intia

På svenska

De teologala dygderna – HOPPET

"**M**in Gud, jag hoppas, tackvare din nåd, att jag får alla mina synder förlättna, och att jag efter min död får uppleva den eviga saligheten. För du den allmäktige, trogna, full av nåd och förlåtande (Guden) har lovat det. I detta hopp vill jag leva och dö." (Fritt översatt från Carling, Rukouskirja, 1949)

Hoppet är den teologala dygden enligt vilken man längtar efter himmelriket och det eviga livet. Vi förtröstar på Kristi löften. I detta hopp kan vi inte lita på våra egna krafter utan på den heliga Andens hjälp och nåd. Denna dygd är svaret på människan längtar efter lycka. Den inspirerar alla våra handlingar så att de är riktade till himmelsriket. Hoppet skyddar mot modlöshet, ett stöd när ens krafter sviker och skyddar mot själviskheten. Lyckan finns nämligen inte i att tillfredsställa sina egna egoistiska "jag" centrerade behov av "lycka". Lyckan finns däremot i kärleken till Gud och till sina medmänniskor, i synnerhet de som finns nära oss (i första hand ens familj, ens man/hustru, barn och de som lever i familjegemenskapen) men också till alla som vi möter i det dagliga livet.

Det kristna hoppet kan härledas till Kristi saligprisningar var vårt hopp mot himmelen lyfts fram mot himmelen som det lovade landet.

"Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket.

Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade.
Saliga de ödmjuka, de skall ärva landet.
Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.

Saliga de barmhärtiga, de skall möta barmhärtighet.

Saliga de renhjärtade, de skall se Gud.
Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner.

Saliga de som förföljs för

rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket.

Saliga är ni när man skymfar er och förföljer och på allt sätt förtalar er för min skull. Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen." (Matt 5:3-12)

Det är genom Kristi förtjänster och hans lidande som Gud håller oss kvar i "hoppet som aldrig sviker" (Rom 5:5). Hoppet är själens ankare, tryggt och säkert, det är vapnet som skyddar oss i kampen om vår frälsning. Hoppet får sin näring i bönen, i synnerhet "Fader vår". Denna bön anses vara en sammanfattning av allt vad hoppet får oss att längta efter. Denna bön är unik för den är direkt riktad till Gud som vi får kalla vår Fader.

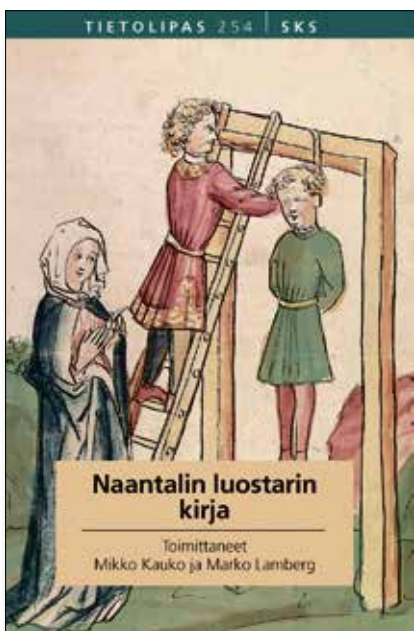
Hoppet innebär att vi måste "hålla ut till slutet" dvs till vår egen död för att uppnå himlens glädje, som Guds eviga lön för de goda gärningar som var och en av oss har utfört med Kristi nåd.

Följande bön kan väcka hoppets dygd och hålla den levande.

"Hoppas, o min själ, ja, hoppas. Du känner inte till dagen eller stunden. Vaka ihärdigt, allt går snabbt förbi, även om din otålighet gör det säkra tveklaktigt och en mycket kort tid lång. Dröm om att ju mer du kämpar, ju mer du visar den kärlek som du bär fram till din Gud, desto mer skall du en dag glädjas med din Älskade, i en lycka och en överflödande glädje som aldrig kan ta slut."

Jan-Peter Paul

Naantalin luostarin kirja

Birgittalaissäätökunnan historiasta ja keskiajan kirjallisesta kulttuurista kiinnostuneille mielenkiintoista luetavaa on SKS:n julkaisema "Naantalin luostarin kirja", suomennos Naantalin birgittalaisluostariin 1400-luvulla Ruotsista saapuneista 26 kirjoituksesta. Alku-

peräistä ruotsinkielisten tekstien kokoelmakäsikirjoitusta säilytetään Tukholman kuninkaallisessa kirjastossa.

Kirjoitusten joukossa on enimmäkseen hengellisiä tekstejä, kuten laajoja pyhimyslegendoja (Ansgar, Gregorius Armentialainen), Bernhard Clairvauxlaisen ohjeita, rukouksia ja ylistyksiä Neitsyt Marialle ja rukouksia Kristuksen piinasta. Mukana on myös esimerkiksi luostarin yrtti- ja lääkekirja. Tekstien kirjoittajina oli todennäköisesti Vadstenan luostarin birgittalaisveljiä, mutta kaikkien kirjoittajaa ei tunneta. Naantalin luostarin kirja oli saanut alkunsa Vadstenan luostarissa ja sen toi mukanaan Naantaliin birgittalaisveli Laurens vuonna 1442. Vadstenasta saatua kirjaa luultavasti täydennettiin Naantalin luostarissa sitomalla kirjan perään useiden muiden teosten teosten ruotsinnoksia.

Katri Tenhunen

Naantalin luostarin kirja, toim. Mikko Kauko ja Marko Lamberg. Tietolipas 254. SKS, Helsinki 2017, 499 s.

Katolisempi kuin luulit?

Ahkeran katolisen monitoimimiehen Emil Antonin alkuvuodesta 2017 ilmestynyt kirja "Katolisempi kuin luulit. Aikamatkoja Suomen historiaan" (160 sivua; Kirjapaja) oli ehdolla lokakuun lopussa vuoden kristilliseksi kirjaksi, joskaan ei voittanut.

Mukavasti vaellusreppuun tai takin taskuun mahtuva pikkukirja läpivalaisee suomalaisen uskonollisuuden maisemaa keskiajalta aina nykyhetkeen asti. Kirja etenee innovatiivisesti teemasta ja tapahtumasta toiseen ja antaa kunkin luvun lopussa suosituksia ja vinkkejä siitä, miten kirjassa käsiteltyihin asioihin voi saada lisää syvyyttä esimerkiksi käymällä jossakin kohteessa paikan päällä, lukemalla tai netissä surffaamalla.

Anton tekee kirjassaan lennokkaan aikamatkan läpi Suomen kristillisen historian, ja hän yhdistää siihen monia aivan viimeaikaisiakin ilmiöitä. Kirjan otsikko on ilmeisen totuudenmukainen; Suomi on katolisempi kuin luulimmekaan, mutta kyllä – ainakin katolisesta näkö-

kulmasta käsin – edelleen myös hyvin protestanttinen. "Katolis-luterilaisen synteesin" mahdollisuuteen Anton näyttää kuitenkin usko- van paljon vahvemmin kuin keskivertosuomalainen, uskontokunnasta riippumatta.

Kirjan läpäisee Emil Antonin jo alkusanoissa mainitsema huomio siitä, että

"Suomen ja suomalaisuuden ymmärtäminen edellyttää luterilaisuuden ymmärtämistä, ja luterilaisuuden ymmärtäminen edellyttää katolisuuden ymmärtämistä." Näkökulma on tärkeä, sillä niin kovin pinnalliselta tuntuu monien nykysuomalaisien käsitys kirkollisista tai uskonnollisista asioista, kirkkohistorian tapahtumista.

Lyhyt kirja ei kaikkea avaa ja selitä, mutta varmasti se täyttää tarkoituksensa herättämällä lukijassa innostuksen tustua kirjassa käsiteltyihin asioihin vähän syvällisemminkin. Lisätieto ei ole pahasta; se voi jopa lieventää joitakin pinttyneitä ennakkoluuloja. Siitä kiitos Emil Antonille.

Marko Tervaportti

Lyhyet

I stället för en eutanasilag behöver vi bättre vård i livets slutskede

Biskop Teemu Sippo SCJ har tillsammans med metropolit Elia (ort), biskop Seppo Häkkinen (luth) och verksamhetsledare Esko Matikainen (pingst) undertecknat följande ställningstagande om eutanasilagftiftningen.

Finlands riksdags social- och hälsovårdsutskott behandlar under hösten ett medborgarinitiativ som strävar efter att Finland ska få en lag om eutanasi.

Frågan är mångfacetterad och etiskt svår. Det är förstäligt att vissa personer som har bevitnat anhörigas olidliga smärta kan se en eutanasilag som en lösning.

Vi undertecknare vill som representanter för kristna kyrkor föra fram synpunkter som vi anser vara viktiga när riksdagen står inför ett viktigt beslut.

Människolivet är värdefullt från sin början och ända till döden. Vi kan inte värdera liv enligt dess längd eller dess kvalitet; varje liv är en gåva av Gud. Alla människor bör få den vård de behöver i livets slutskede. Ibland är det mer omtänksamt att fatta beslutet att upphöra med vården än att fortsätta den. Den medicinska utvecklingen sker med fart, vilket gör gränsdragningen allt svårare.

Vi måste noga fundera om eutanasi är rätt svar på oerhört lidande. Enligt arkiater Risto Pelkonen löser eutanasi inte problemet med lidande, utan skapar i

stället nya problem. Till vem delegerar vi ett avslutande av livet? Hur kan man dra gränser för villkoren för eutanasi? Hur tung är bördan på den läkare som har ansvaret för att avsluta ett människoliv?

Att legalisera eutanasi i Finland kan orsaka liknande problem som i Nederländerna och Belgien, där praxis i etiskt hänseende har orsakat allt större skada. Att tillåta eutanasi är att fördunkla begreppet människa och vittnar om nonchalans i fråga om den mänskliga personens värdighet. Det är en farlig riktning och en väg som lagstiftningen inte ska slå in på.

I människolivets sista skede kan man utnyttja så kallad palliativ sedation. Det innebär att man nedsänker patienten i ett sömnlignande tillstånd om oerhört lidande och smärtan inte kan lindras med andra till buds stående medel.

Vi anser att en eutanasilag inte behövs. I stället är det viktigt att utveckla vården i livets slutskede och att se till att alla patienter då får tillräcklig palliativ vård. Det är en lösning på lidandet i livets slutskede som är etiskt och medicinskt hållbar.

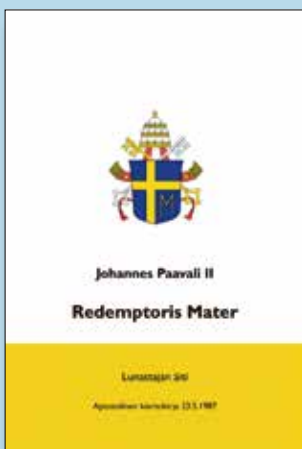
12.10.2017

Metropolit Elia, Finlands ortodoxa kyrka

Biskop Seppo Häkkinen, Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Verksamhetsledare Esko Matikainen, Suomen Helluntaikirkko (d.v.s. finska pingstkyrkan i Finland)

Biskop Teemu Sippo SCJ, Katolska kyrkan i Finland

Johannes Paavali II Redemptoris Mater

Paavi Johannes Paavali II:n kiertokirje autuaasta Neitsyt Mariasta pyhiinvaeltavan kirkon elämässä 25.3.1987. "Ne, jotka kaikissa sukupolvissa, kansoissa ja kansakunnissa ottavat uskossa vastaan Kristuksen, lihaksi tulleen Sanan ja maailman Lunastajan salaisuuden, eivät ainoastaan käänny kunniottaen ja luottavasti hänen äitinsä Marian puoleen, vaan etsivät myös Marian uskosta tukea omalle uskalleen. Juuri tämä elävä osallisuus Marian uskoon määrittää hänen erityisen asemansa pyhiinvaeltavassa kirkossa, joka on uusi Jumalan kansa maan päällä."

Nid. 90 sivua. Hinta 10,-

katolinenkirjakauppa.net

Studium Culture Night Friday November 17th at 19.00-21.00

More Catholic than you thought – Time travels through Finnish history / Katolisempi kuin luulit – Aikamatkoja Suomen historiaan. Come meet Emil Anton and learn about his newest book. Studium Culture Night is a programme of friendly and informal gatherings with various activities, such as music, films, talks, pop-up café etc. Everybody is very welcome!

 Studium Catholicum

Pohjoismaiden katolilaisten yhteinen pyhiinvaellus LOURDESIIN 23.7.–30.7.2018

Ensi vuonna tulee kuluneeksi 160 vuotta Neitsyt Marian ilmestymisestä Lourdesissa.

Pohjoismaiden katolilaiset tekevät taas perinteisen pyhiinvaelluksen sinne. Matkan teema on Marian sanat: "Mitä hän teille sanookin, tehkää se." (Joh. 2:5)

Matkoja on tehty yli 50 vuoden ajan, ja Tanskan katolilaisten vastuulla olevat järjestelyt ovat tunnetusti laadukkaita. Ensi kesänä mukana ovat Tukholman piispa, kardinaali Anders Arborelius ja Tanskan katolinen piispa Czeslaw Kozon sekä useita katolisia pappeja Pohjoismaista. Messut ja hartaudet pidetään tanskaksi, ruotsiksi ja norjaksi.

Matkan hinta on 7475 Tanskan kruunua eli vähän yli 1000 euroa. Siihen sisältyy lentomatkat Kööpenhamina - Biarritz - Kööpenhamina, bussimatkat Biarritzista Lourdesiin ja takaisin, täysihoito kahden hengen huoneissa hotelli Paradisessa lähellä pyhää aluetta, retki Bartresiin ym. Accueil Notre Dame majoittaa sairaita pyhiinvaeltajia.

Ilmoittautumiset 1.4.2018 mennessä. Ilmoittautumiskaavakkeita tilataan Marianne Larsenilta sähköpostilla mastla@dsa-net.dk Lisätietoja saa nettisivulta www.lourdes.dk ja Kaarina Koholta puh. 09-8765 308. Matkan hintaan tulee lisäksi lennot Helsinki - Kööpenhamina - Helsinki. Tarvittaessa voimme muodostaa ryhmän sitä varten. Paluu Lourdesista Kööpenhaminaan on myöhään illalla, joten tarvitsemme siellä myös yöpymisen.

19.11.2017

MARRASMARKKINAT

sunnuntaina 19. marraskuuta klo 10.30-14.30
Pyhän Henrikin seurakuntasalissa

NOVEMBERBASAR

söndagen den 19 november kl. 10.30-14.30
I St Henriks församlingssal

NOVEMBER BAZAAR

On Sunday, November 19 at 10.30-14.30
In St Henry's Parish Hall

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki

**RUOKAA * KAHVIA * LEIVONNAISIA
ARPAJAISET * KIRPPUTORI**

**MAT * KAFFE * BAKVERK * LOTTERI * LOPPIIS
HOT FOOD * COFFEE * BAKED GOODS
LOTTERY * FLEA MARKET**

TERVETULO!
VÄLKOMMEN! * WELCOME!

Studium Catholicum

Ovet avautuvat klo 18.30 ja luentojen jälkeen kahvitarjoilu.

To 16.11. klo 18.15 messu AC:n vainajien muistoksi. Klo 19.00 Caterina Stenius, redaktör: *Den Orala Toran i rabbinisk judendom*

To 7.12. klo 19.00 prof. Kaarlo Arffman: *Katolisuus, reformaatio ja Suomen itsenäisyys*

Ritarikatu 3A, 3. krs Sydämellisesti tervetuloa!

Ilmoitukset

3-Day Advent Retreat November 24th-26th, 2017 at the Studium Catholicum Silence and the Incarnation with Father Matthew Jarvis, OP (Oxford)

Friday, November 24th at 17.30 -21.00
Saturday, November 25th at 10.30 -17.00
Sunday, November 26th at 10.30 -15.00

inform lucia.indren@studium.fi or 040 4145861

URSULIINISARET KUTSUVAJOULUAJAN RETRETTIIN, JOKA JÄRJESTETÄÄN BIRGITTA LAISSARTEN LUOSTARISSA TALLINNASSA 26.-30.12.2017.

TERVETULOA POHTIMAAN LUVUN SEITSEMÄN MERKITYSTÄ
JA SYMBOLIIKKAA RAAMATUSSA PIISPA TEEMU SIPON JOHDOLLA.

Retretti alkaa tiistaina 26.12. illalla ja päättyy lauantaina 30.12. aamupäivällä.

Hinta: 225 €

(sisältää majoituksen yhden hengen huoneessa ja kaikki ateriat).

Ilmoittautumiset 30.10.2017 mennessä osoitteeseen:
ursuliinisaret@elisanet.fi tai sr Annalle puh.: 041 5442 454

Ilmoittautumisen jälkeen lähetämme tarkemmat tiedot retretin ohjelmasta
ja matkan aikataulusta ja hinnasta.

Religious education for small children

The Welcoming Team arranges religious education in English for children
(3-10 years old) every last Sunday of the month in Saint Henry's parish
during the 9:30 Mass.

The education takes place at the parish hall during the readings and the sermon.
We have plans to expand the service to Saint Mary's parish and
to the 11:00 Finnish language Mass in the future.

We ask you to take notice of this free service.

Regards, The Welcoming Team

**Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni
sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline).**

Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin
huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden
toinen perjantai.

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398

Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf

Suomen Caritaksen toimisto sijaitsee
Meilahdessa Kuusitiellä, hiippakunnan tiloissa
jossa toimii myös Katekeettinen keskus.

Suomen Caritaksen toimisto on nyt avoinna klo 9-17
maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

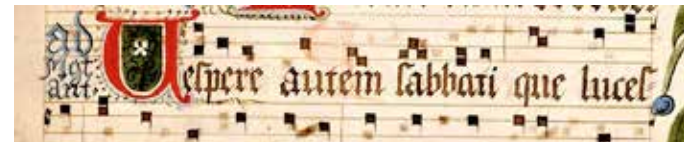
Osoite: **Kuusitie 6, 00270 Helsinki**
Puh/tfn/ph 0400 911874 • E-mail caritas@caritas.fi

www.caritas.fi

DOMINIKAANISIA HYMNEJÄ REFORMAATION SUOMESSA

DOMINICAN HYMNS IN FINLAND DURING THE
REFORMATION

21.11.2017 KLO 10-17 STUDIUM CATHOLICUMISSA

Hymnipäivä veli Marie-Augustin OP:n ja Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osaston
kanssa. Lounas ja kahvi: 15€

Gregorian Chant Workshop with Fr. Marie-Augustin OP and Sibelius Academy Church
Music Department. Contribution for lunch and coffee 15 €

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 A, 00170 Helsinki www.studium.fi

Pyhän Henrikin yhdistys ry:n

MYYJÄISET

su 26.11. 2017

seurakuntasalissa klo 10-14

Adventtikalentereita ja
joulukortteja.

Katolisista kirjoja: YOCAT
suomeksi ja jotakin 2 eurolla.
Omenahilloa ja villasukkia.

Tervetuloa!

Stella Maris

Stella Mariksessa myydään monia
tavaroita: ruokailuvälineitä,
huonekaluja, jne. Tulot käytetään
uuden Stella Mariksen tarpeisiin.

Tavaroita voi käydä katsomassa
klo 10.00-16.00 lauantaisin
11.11, 18.11 ja 25.11.

Tarvittaessa voit ottaa yhteyttä
Marja-Leena Hänniseen:
maanehanninen@gmail.com
tai p. 045 2101045

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi

Pikkujoulu Pre-Christmas Party

Sunnuntaina 10.12, klo 13.30-15.30
STUDIUM CATHOLICUMISSA

Sunday Dec. 10, 13.30-15.30,
at the STUDIUM CATHOLICUM

Kaikki ovat lämpimästi tervetulleeksi!
Tulkaamme ja nauttimaan mielenkiintoisia ohjelmia ja
herkullisia nyyttikestien ruokaa ja juomia eri maista.

Everybody is very welcome!
Let's gather to enjoy an interesting programme and
delicious pot-luck food and beverages from different
countries

Järjestäjänä Tervetulotiimi
Organised by: The Welcoming Team

Ritarikatu 3 A, 00170 Helsinki
www.studium.fi

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja
muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for wed-
dings, funerals and other occasions.
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 10.11–10.12.**HELSINKI****Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta**

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhdytteen liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
- *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.*

- 11.11. la 10.45-13.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 12.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.45-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
- 13.11. ma 18.30 johdantokurssi
- 18.11. la 9.30-13.00 infotilaisuus uusille katolilaisille seurakuntasalissa, 10.00-12.45 ensikommunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 19.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 9.00-15.00 marrasmarkinat seurakuntasalissa, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 14.00 messu portugalkiksi, 15.00 messu Porvoossa, 16.00 messu arameaksi, 18.00 iltamessu
- 20.11. ma 18.30 jatkokurssi seurakuntasalissa
- 21.11. ti 14.00 seniorit, 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu
- 25.11. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 26.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 14.00 messu liettuaksi, 16.00 ukrainalainen liturgia, 18.00 iltamessu
- 27.11. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasalissa
- 30.11. to 18.00 lectio divina
- 2.12. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 3.12. su adventin 1. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
- 4.12. ma 18.00 kirjallisuuspiiri
- 5.12. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu
- 6.12. ke 11.00 messu isänmaan puolesta
- 7.12. to 18.00 elokuvakerho seurakuntasalissa
- 9.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.45-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

DIASPORA

Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 19.11. su 15.00

Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): 19.11., 10.12. su 11.15

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00, katso ohjelma alla) messu, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnamiksi, 4. su perhemessu suomeksi, 5. su saksa), 12.45 messu afrikkalaisille, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45-17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-pe 10.00-14.00.
- *Sat. 9.30 (or 11.00, see programme below) Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass in Finnish, 5th Sun. German), 12.45 Mass for Catholics from Africa, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs. Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Fri. 10.00-14.00.*

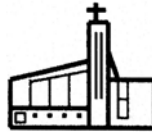
- 12.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 19.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass In English
- 26.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, messun jälkeen Teresayhdistyksen myyjäiset seurakuntasalissa, 11.30 perhemessu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 2.12. la 10.00 tervetuloilaisuus uusille katolilaisille
- 3.12. su adventin 1. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 piispanmessu, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 6.12. ke Pyhän Marian kirkon vihkimisen vuosipäivä: 10.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisynnin sikiäminen: 8.00 messu suomeksi, 10.00 messu koululaisille, 18.00 messu suomeksi
- 9.12. la 9.30 messu suomeksi, 10.00 adventitiretetti suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 3.12. su 16.00

Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 25.11., 9.12. la 16.00

Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 18.11., 2.12. la 14.00

TURKU**Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta**

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

- 10.11. pe 18.00 messu Porissa
- 11.11. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
- 12.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 19.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.11. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
- 26.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 3.12. su adventin 1. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu ja myyjäiset, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 6.12. ke 10.30 messu isänmaan puolesta
- 9.12. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
- 10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

11.11., 9.12. la 9.30

DIASPORA

Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): 11.11., 25.11., 9.12. la 10.00

Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2):

19.11., 3.12. su 15.00

Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 10.11. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ**Pyhän Olavin seurakunta**

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
- *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00*

Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.

- 12.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 16.11. to 14.00 messu senioreille
- 18.11. la katekeesipäivä: 9.00 alkuhartaus, 12.30 perhemessu
- 19.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.11. la 18.00 messu ja kirkkoon ottaminen
- 26.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.30 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti, Huom.! ei messua englanniksi/No Mass in English!
- 3.12. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisynnin sikiäminen: 18.00 messu
- 9.12. la katekeesipäivä: 9.00 alkuhartaus, 12.30 perhemessu
- 10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

18.11., 9.12. la 9.00

Mahdollisista poikkeuksista ja lisäyksistä ilmoitetaan seurakunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

TAMPERE**Pyhän ristin seurakunta**

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messuaika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantaan messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

- 12.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
- 17.11. pe 7.30 aamumessu, 18.00 messu arabiaksi
- 18.11. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
- 19.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 opetus ensikommuniota varten, 14.00 messu puolaksi/Msza święta w języku polskim, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.11. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
- 26.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.30 messu suomeksi, 12.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
- 28.11. ti 14.00 messu senioreille
- 3.12. su adventin 1. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.00 messu ja retretti vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
- 6.12. ke 10.30 messu isänmaan puolesta
- 8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisynnin sikiäminen: 18.00 messu
- 10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

Tampere: 18.11., 16.12. la 9.50

Luterilaisen maailmanliiton ja Paavillisen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston yhteinen julkilausuma reformaation yhteisen muistovuoden päättyessä, 31. lokakuuta 2017

31. lokakuuta 2017, reformaation yhteisen ekumeenisen muistovuoden viimeisenä päivänä, olemme hyvin kiitollisia reformaation kautta saaduista hengellisistä ja teologisista lahjoista. Olemme jakaneet tämän muiston yhdessä ja ekumeenisten kumppaniemme kanssa maailmanlaajuisesti. Samoin pyysimme anteeksiantoa epäonnistumisistamme ja siitä, kuinka kristityt ovat haavoittaneet Herran ruumista ja loukanneet toisiaan viidensadan vuoden ajan reformaation alusta nykypäivään saakka. Me, luterilaiset ja katolilaiset, olemme syvästi kiitollisia ekumeenisesta matkasta, jota olemme kulkeneet yhdessä viimeisen viidenkymmenen vuoden ajan. Tämä pyhiinvaellus, jota on tukenut yhteinen rukous, jumalanpalvelus ja ekumeeninen dialogi, on johtanut ennakkoluulojen poistumiseen, keskinäisen ymmärryksen kasvamiseen ja ratkaisevien teologisten yhteisymmärrysten tunnistamiseen. Matkan monien siunausten vuoksi kohotamme sydämemme ylistämään Kolmiyhteistä Jumalaa saamastamme armosta.

Tänä päivänä muistelemme merkittävien ekumeenisten tapahtumien vuotta, joka alkoi 31. lokakuuta 2016 luterilaisten ja katolilaisten yhteisellä rukouksella Ruotsin Lundissa ekumeenisten kumppaniemme läsnä ollessa. Johtaessaan tuota tilaisuutta paavi Franciscus ja piispa Munis A. Younan, silloinen Luterilaisen maailmanliiton puheenjohtaja, allekirjoittivat yhteisen lausuman sitoutuen jatkamaan yhdessä ekumeenista matkaa kohti sitä ykseyttä, jonka puolesta Kristus rukoili (vrt. Jo. 17:21). Samana päivänä yhteistä palvelustamme niille, jotka tarvitsevat apuamme ja solidaarisuuttamme, vahvisti myös yhteistyösopimus Caritas Internationaliksen ja Luterilaisen maailmanliiton maailmanpalvelun välillä.

Paavi Franciscus ja puheenjohtaja Younan lausuivat yhdessä: "Monet yhteisöjemme jäsenet kaipaavat eukaristian vastaanottamista yhdessä pöydässä konkreettisenä ilmauksena täydestä ykseydestä. Koemme niiden tuskan, jotka jakavat koko elämänsä, mutta eivät voi jakaa Jumalan lunastavaa läsnäoloa eukaristian pöydässä. Tunnistamme, että yhteinen pastoraalinen vastuumme on vastata kansamme hengelliseen nälkään ja janoon olla yhtä Kristuksessa. Kaipaamme sitä, että tämä haava Kristuksen ruumiissa paranee. Tämä on ekumeenisten pyrkimyksistemme päämäärä, jota tah-

"Tänä päivänä muistelemme merkittävien ekumeenisten tapahtumien vuotta, joka alkoi 31. lokakuuta 2016 luterilaisten ja katolilaisten yhteisellä rukouksella Ruotsin Lundissa ekumeenisten kumppaniemme läsnä ollessa. Johtaessaan tuota tilaisuutta paavi Franciscus ja piispa Munis A. Younan, silloinen Luterilaisen maailmanliiton puheenjohtaja, allekirjoittivat yhteisen lausuman sitoutuen jatkamaan yhdessä ekumeenista matkaa kohti sitä ykseyttä, jonka puolesta Kristus rukoili (vrt. Jo. 17:21)."

domme edistää myös uudistamalla sitoutumissamme teologiseen dialogiin."

Tämän muistovuoden siunausten joukossa on se, että ensimmäistä kertaa luterilaiset

ja katolilaiset ovat nähneet reformaation ekumeeniselta kannalta. Tämä on mahdollistanut uuden näkemyksen 1500-luvun tapahtumista, jotka johtivat eroomme. Tunnistamme sen, että vaikka menneisyyttä ei voi muuttaa, sen vaikutus meihin nykyään voidaan muut-

taa, jotta siitä tulee innoitus kasvavaan yhteyteen ja toivon merkki maailmalle jakautumisen ja hajautumisen voittamiseksi. Jälleen on tullut selväksi, että sitä, mitä meille on

yhteistä, on paljon enemmän kuin sitä, mikä edelleen jakaa meitä. Iloitsemme siitä, että Yhteisen julistuksen vanhurskauttamisopista, jonka Luterilainen maailmanliitto ja Roomalaiskatolinen kirkko allekirjoittivat juhlallisesti vuonna 1999, ovat allekirjoittaneet myös Metodistien

maailmanneuvosto vuonna 2006 ja tämän reformaation muistovuoden aikana reformoitujen kirkkojen maailmayhteisö. Tänä päivänä sen toivottaa tervetulleeksi ja vastaanottaa Anglikaaninen kirkkoyhteisö juhlassa Westminster Abbeyssa. Tältä perustalta kristilliset yhteisömmme voivat rakentaa yhä syvempää hengellisen konsensuksen ja yhteisen todistuksen sidettä evankeliumin palveluksessa.

Tunnistamme kiitollisina monet yhteisen rukouksen ja jumalanpalveluksen tapahtumat, joita luterilaiset ja katolilaiset ovat viettäneet yhdessä eri osissa maailmaa, kuten myös teologiset kohtaamiset ja merkittävät julkaisut, jotka ovat antaneet sisältöä tälle muistovuodelle. Katsoen eteenpäin sitoudumme jatkamaan matkaamme yhdessä, Jumalan Hengen ohjaamina, kohti suurempaa ykseyttä Herramme Jeesuksen Kristuksen tahdon ohjaamina. Jumalan avulla aiomme rukoillen tutkiskella ymmärrystämme kirkosta, eukaristiasta ja virasta, etsien olennaista konsensusta voittaaksemme jäljellä olevat keskinäiset erot. Syvästi iloiten ja kiitollisina luotamme siihen, että "Jumala, joka on meissä aloittanut hyvän työnsä, myös saattaa sen päätökseen Kristuksen Jeesuksen päivään mennessä" (vrt. Fil. 1:6).